

Spreuken

Spreuken 1

(P) Oproep van de Wijsheid.

1. De krachtige spreken van Salomo, zoon van David, koning van Israël.
2. Om wijsheid te herkennen en discipline te begrijpen, begrijp mijn uitspraken!
3. Om discipline te aanvaarden, intelligente rechtvaardigheid, beoordeel en weeg af!
4. Om de onnozelen scherpzinnigheid te geven, bewustzijn en beleid aan de jongere...
5. zal de wijze geluisterd hebben, het geleerde toegenomen zijn en het begrijpen van aansturing eigengemaakt zijn.
6. Om dit spreekwoord te begrijpen, deze beeldspraak, woorden van wijzen met hun raadsels:
7. 'Het diepe ontzag voor YHWH is het begin van bewustzijn, (het is) de wijsheid en discipline die dwazen verachtten. (P)
8. Luister mijn zoon naar de discipline van uw vader en u zult de gewoonten van uw moeder niet verlaten hebben,
9. want zij zijn als een gracieuze krans op uw hoofd, als een halsketting om uw nek.
10. Mijn zoon, als zondaars u verleid zullen hebben, stem er dan niet mee in.
11. Als zij gezegd zullen hebben:

 'Loop met ons mee, laten we voor bloedvergieten in een hinderlaag liggen, wij zullen ons 'gewoon' voor de onschuldige verstopt hebben.
12. Als het dodenrijk zullen wij hen levend verslonden hebben, gezond en wel, net als wie in die kuil afdalen.
13. Met alle kostbare rijkdom die wij gevonden zullen hebben, met die buit zullen wij onze huizen gevuld hebben.
14. Te midden van ons zal uw lot geworpen worden, één geldzak is van ons allemaal!'

15. Mijn zoon, u zult niet met hen over die levensweg gewandeld hebben, treed niet in hun voetsporen!
16. Want hun voeten rennen achter het kwade aan en ze zullen haast gemaakt hebben met het bloedvergieten,
17. want voor de ogen van elke gevleugelde afgod wordt het net voor niets uitgeworpen.
18. Tot hun eigen bloedvergieten liggen ze in hinderlaag, ze verstopen zich voor hun eigen zielen. (P)
19. Tot zover het levenspad van iedereen die met geweld oneerlijke winst vergaart, deze zal de eigen ziel van zijn meester (baäl) meegenomen hebben.
20. De Wijsheid zal luid op straat geroepen hebben, op het plein zal haar stem verslag gedaan hebben.
21. Vooraanstaand op drukbezochte plaatsen zal zij het brullend uitgeroepen hebben, bij de opening van de poorten van de stad zullen haar uitspraken gedaan zijn:

22. 'Onnozelen! Hoe lang nog zult u onnozelheid liefgehad hebben? En zouden de spotters zich in hun eigen spot verheugen? Of domoren het bewustzijn haten?
23. U zult zich op mijn terechtwijzing bekeerd hebben, kijk, ik zal mijn Geest over u uitgestort hebben, ik zal mijn Woord aan u bekend gemaakt hebben!
24. Let op! Ik riep het uit en u heeft geweigerd! Ik strekte mijn Hand uit en niemand heeft er aandacht aan geschonken!
25. U heeft al mijn raad negeerd en stemde niet in met mijn terechtwijzing,
26. dan ben ik het ook die om uw vuurproef gelachen zal hebben, gespot zal hebben als angst bij u binnenkomt.
27. Als angst als een verwoestende storm bij u binnenkomt en uw vuurproef als een orkaan aangekomen zal zijn, als onrust en benauwdheid u overkomt,
28. dan zullen zij tot mij geroepen hebben en zal ik niet geantwoord hebben, zij zullen mij al vroeg gezocht hebben maar mij niet gevonden hebben.
29. In de basis haatten zij om bewust te onderscheiden en kozen zij niet om YHWH te vrezen.
30. Zij sloegen mijn raad in de wind, zij verachtten al mijn terechtwijzingen.
31. Zij zullen de vrucht van hun levensweg gegeten hebben, de buik vol gehad hebben van hun eigen ideeën,
32. want de afvalligheid van de onnozele zal hen fataal geworden zijn en de gerustheid van de domoren zal henzelf doen verliezen,
33. maar wie mij gehoorzaamt zal veilig beschut gewoond hebben en was op zijn gemak, boven de angst voor het kwaad.' (P)

Spreuken 2

(G) Wandel over de goede levensweg.

1. Mijn zoon, als u mijn spreken aangenomen zult hebben, en mijn geboden koesterend bij u gehouden zult hebben,
2. zodat uw oor aandacht schenkt aan wijsheid, dan zal uw hart zich naar inzicht geneigd hebben,
3. want als u geroepen zult hebben om het te begrijpen, uw stem aan inzicht toevertrouwd zult hebben,
4. als u haar als zilver gezocht zult hebben en haar als verborgen schatten nagespeurd zult hebben,
5. dan zult u de vrees voor YHWH begrepen hebben en het bewustzijn van God gevonden hebben,
6. want YHWH geeft wijsheid, uit Zijn mond komt bewustwording en inzicht.
7. Voor de integeren zette Hij (verborgen) gezond verstand klaar, als schild voor wie integer wandelen,

8. om over de wegen naar de oordeelsvorming te waken, ja het levenspad van Zijn hartsvrienden zal Hij zorgvuldig bewaard hebben,
9. dan zult u rechtvaardigheid en oordeelsvorming begrepen hebben, ook eerlijkheid, elke goede verdedigingswal.
10. Als wijsheid uw hart binnengekomen zal zijn, zal het bewustzijn aangenaam voor uw ziel geweest zijn,
11. dan zal beleid u bewaard hebben, inzicht u behoed hebben,
12. om u van de kwade levensweg weg te houden, van de man die weerbarstig spreekt,
13. van degenen die de oprechte paden verlaten, om over duistere wegen te wandelen,
14. zich verheugend als zij kwaad doen, zij scheppen genoeg in de weerbarstigheid van het kwaad,
15. wiens paden krom zijn en de konkelende sporen volgen.
16. Ontruk u aan de overspelige buitenstaander, aan haar misleidende vermoming, haar gladde praatjes,
17. die de volgzzaamheid van haar jeugd loslaat en dat verbond van haar God vergat,
18. want haar huishouden daalt af naar de dood en naar de overleden geesten haar sporen.
19. Iedereen die er binnengaat zal niet zijn teruggekeerd en het pad van het leven zullen zij niet bereiken hebben.
20. Het is de bedoeling dat u over het levenspad van de goeden gewandeld zult hebben en de sporen van de rechtvaardigen bewaakt zult hebben,
21. want de oprechten zullen de aarde bewoond hebben en de integeren zullen daarop overgebleven zijn,
22. maar de boosdoeners zullen van de aarde afgesneden zijn en de bedriegers zullen ervan weggerukt zijn. (P)
11. U zult de discipline van YHWH niet geweigerd hebben mijn zoon en Zijn bestraffende vermaning niet verafschuwde hebben,
12. want juist wie van YHWH houdt zal Hij verbeterend gecorrigeerd hebben, net zoals een vader de zoon waar hij blij mee is.
13. Gelukkig de mens die wijsheid verwierf en de mens die inzicht voortgebracht zal hebben,
14. want die winst is groter dan de winst van geld, ja meer dan een inkomen aan goud.
15. Zij is kostbaarder dan edelstenen en alles wat u begeert is niet met haar te vergelijken.
16. Lengte van dagen is in haar rechterhand, in haar linkerhand zijn rijkdom en heerlijkheid.
17. Haar levenspaden zijn heerlijke wegen en al haar sporen vredig.
18. Zij is een boom van leven voor wie stevig vat op haar krijgt, wie aan haar vasthoudt werd standvastig. (P)
19. YHWH fundeerde de wereld op wijsheid, richtte de hemelen in met inzicht.
20. Door Zijn bewuste kennis werden de afgronden opengebroken en zullen de wolken dauw gedruppeld hebben.
21. Mijn zoon, laten uw ogen daar niet van afgedwaald zijn, bewaar dit gezonde verstand en beleid,
22. dan zullen zij leven voor uw ziel geweest zijn en goedgunstig om te herkauwen,
23. dan zult u uw levensweg veilig bewandeld hebben en zal uw voet niet gestruikeld zijn.
24. Als u zich te ruste gelegd zult hebben zult u niet gevreesd hebben, dan rustte u en was uw slaap aangenaam.
25. Voor plotseling alarm zult u niet gevreesd hebben of voor het omverblazen van de boosdoeners als dat gekomen zal zijn,
26. want YHWH zal u als een inwendige voorraad geweest zijn, want Hij bewaarde uw voet voor de strik.

Spreuken 3

(G) Lessen voor de wijze levenswandel.

1. Mijn zoon, vergeet mijn wetsonderwijs niet, u zult mijn geboden echter in uw hart bewaard hebben,
2. want lengte van dagen en jaren te leven, met vrede zullen zij u toegevoegd zijn.
3. Vriendelijkheid en waarachtigheid zullen u niet verlaten hebben, bind ze om uw hals, schrijf ze als een lijfspreuk in uw hart,
4. en verwerf gratie en gezond verstand in de ogen van God en mensen. (P)
5. Schuil bij YHWH met uw hele hart en leun niet op wat u begrijpt.
6. Erken Hem op al uw wegen, dan zal Hij uw paden effen gemaakt hebben.
7. In uw eigen ogen zult u geen wijze geweest zijn, vrees voor YHWH zelf en vermijd het kwaad.
8. Het zal genezend voor uw 'navelstreng' geweest zijn en verfrissend voor uw gestel.
9. Verheerlijk deze YHWH met uw rijkdom en met de eerste vruchten van al uw opbrengsten,
10. dan zullen uw schuren overvloedig gevuld zijn en uw vaten van de nieuwe wijn gebarsten zijn. (P)
27. Aan de meesters zal het goede niet onthouden zijn, als het in uw macht ligt om dat te doen.
28. Tegen uw naaste zult u niet gezegd hebben: 'Ga weg en kom morgen weer terug, ik zal betalen,' terwijl u het heeft.
29. Geen kwaad tegen uw naaste zult u bewerkt hebben, want hij woont veilig bij u.
30. Met een mens zult u niet zonder oorzaak getwist hebben als hij u niets slechts aandeed.
31. Op een gewelddadige man zult u niet jaloers geweest zijn en geen van zijn wegen verkozen hebben,
32. want YHWH gruwelt van wie afwijkt, maar Zijn innerlijke raad is met de oprechte.
33. De vloek van YHWH is op het huis van de boosdoener, maar de woning van de rechtvaardige zal Hij gezegend hebben.
34. Zeker! De spotter zal Hij bespot hebben, maar aan de onderdrukte nederige zal Hij genade geschonken hebben.
35. Heerlijkheid zullen de wijzen beërft hebben, maar de domoren laden schande op zich.

Spreuken 4

(G) Wandel over de goede levensweg.

1. Luister naar de disciplinering van een vader zonen, en geef gehoor aan het besef van wat u begrijpt,
2. want ik gaf u goede instructies om mijn wet niet losgelaten te hebben,
3. omdat ook ik een zoon van mijn vader (David) was, en de enige zoon in de ogen van mijn moeder.
4. Hij heeft mij geïnstrueerd en tegen mij gezegd:

‘Uw hart zal aan mijn woord vastgehouden hebben, bewaar mijn geboden zorgvuldig en leef.

5. Vergaar wijsheid, vergaar om te begrijpen, de uitspraken uit mijn mond moeten niet vergeten en niet opzijgelegd zijn.
6. Ze zullen niet verwaarloosd zijn en dan zullen ze u bewaard hebben, hou ervan en dan zullen ze u bewaakt hebben.
7. Het begint met wijsheid, verwerf dus wijsheid en om het met al uw bezittingen te begrijpen.
8. Acht haar hoog, dan zal zij u opgevoed hebben, zij zal u geëerd hebben als u haar omarmd zult hebben.
9. Zij zal als een bekoorlijke krans op uw hoofd geplaatst zijn, als een sierlijke kroon zal zij uw heersersbescherming geweest zijn.’
10. Gehoorzaam dus mijn zoon en neem mijn uitspraken aan en de jaren van uw leven zullen vele geworden zijn.
11. Op de levensweg van wijsheid stuurde ik u, de sporen van oprechtheid liet ik u platlopen.
12. Tijdens het gaan zal uw tred niet angstig geweest zijn en als u rent zult u niet zijn gestruikeld.
13. Houd de strakke discipline vast, verslap niet, hou aan haar vast want zij is uw leven.
14. Het pad van de boosdoeners moet niet zijn betreden, de levensweg van de slechten moet niet zijn bewandeld.
15. Vermijd haar door er niet langs overgestoken te zijn, maar keer ervan af en steek deze (recht) over,
16. want zij zullen niet geslapen hebben zonder kwaad gedaan te hebben en hun slaap werd geroofd als zij geen onheil gebracht hebben,
17. omdat zij het brood van moreel verderf aten en de wijn van geweld gedronken hebben,
18. maar het rechtvaardige pad is als een stralend licht, al voortgaand bleef het licht stralen, tot de dag opkomt.
19. De weg van de boosdoener is als de duisternis, ze weten niet waarover ze gestruikeld zullen zijn. (P)
20. Mijn zoon, vestig uw aandacht op mijn woord, leen uw oor naar mijn uitspraken.
21. Ze zullen niet uit het oog geraakt zijn bij u, bewaar ze in de kern van uw hart,
22. want zij zijn leven voor wie ze verwerven en genezing voor heel zijn lichaam.
23. Bescherm uw hart boven alles wat te beschermen valt, want vanuit haar komt het leven naar buiten.
24. Doe de vuile taal weg uit uw mond en blijf ver weg van sluwe lippentaal.
25. Kijk recht vooruit met uw ogen, laat uw oogopslag oprecht, recht in de ogen zijn.
26. Houd uw voet evenwichtig op het spoor, dan zullen al uw wegen stabiel zijn, zonder naar rechts of naar links afgewogen te zijn, vermijd de loop naar het kwaad.

Spreuken 5

(G) Vermijd de verleidster.

1. Mijn zoon, schenk aandacht aan wijsheid, geef gehoor aan mijn inzicht,
2. om zorgvuldig beleid te voeren, dat uw lippen bewust geweten zullen hebben waar ze het over hebben,
3. want honing druipt van de lippen van een respectloze buitenstaander en gladder dan olie lonkt haar mond.
4. Uiteindelijk is zij zo bitter als alsem, zo scherp als een tweesnijdend zwaard.
5. Haar voeten dalen af naar de dood, haar stappen zullen het dodenrijk aangehouden hebben.
6. Zodat u uw evenwicht verliest op het pad van het leven, haar spoor bracht aan het wankelen, zonder dat u het ingezien zult hebben. (P)
7. Luister dus vanaf nu naar mij, mijn zonen, zonder afstand van de uitspraken uit mijn mond te doen.
8. Houd uw wegen verre van die van haar, dan zult u niet dicht bij de deur van haar huis zijn gekomen,
9. opdat u uw machtige uitstraling niet aan anderen weggeeven zult hebben en uw jaren aan de wreedheid.
10. Zodat buitenstaanders uw machtige uitstraling niet overgenomen zullen hebben en uw pijn en moeite in het huis van de vreemdeling.
11. Dat u uiteindelijk als een leeuw brulde, wanneer uw vlees en lichaam aan zijn einde komt.
12. Dat u dan zei:
‘Hoe kon ik discipline haten! En mijn hart terechtwijzing verachten!’
13. Dat ik niet naar de stem van mijn onderwijzers luisterde en aan mijn leraars geen gehoor gaf!
14. Ik was maar kort in al dat kwaad, te midden van de vergadering en gemeente!’
15. Drink water uit úw bron, en stromend water afkomstig uit úw put.
16. Zouden úw bronnen als rivierwater over de straat gestroomd moeten hebben?
17. Houd ze voor uzelf, voor u alleen en niet voor de buitenstaander naast u.
18. Laat uw bron gezegend zijn en wees blij met de vrouw uit uw jeugd.
19. Als een lieflijk hertje en een gracieuze hinde, haar borsten zullen u altijd gelaafd hebben, haar liefde zal u steeds afgeleid hebben.
20. Waarom zou u door een buitenstaander afgedwaald zijn mijn zoon, de borst van een vreemde omhelst hebben?
21. Want de wegen van een man zijn voor de ogen van YHWH en al zijn sporen weegt Hij af.
22. Zijn eigen misdaden zullen hem gevangen houden, die boosdoener, en door de banden van zijn zonden zal hij vastgebonden zijn.
23. Hij is het die gestorven zal zijn omdat hij geen discipline gehad heeft en door zijn overvloed aan dwaasheid zal hij afgedwaald zijn. (P)

Spreuken 6

(G) Tegen de nutteloze man en zeven afschuwelijkheden.

1. Mijn zoon, als u vervlochten bent met uw naaste, met handen (en voeten) gebonden bent aan een buitenstaander,

2. dan zat u in de val vanwege de uitspraken uit uw mond, u werd gevangen door de uitspraken uit uw mond.
3. Doe dan nu dit mijn zoon en ruk uzelf los als u in handen van uw naaste gekomen was, ga, verneder uzelf en bestook uw naaste.
4. Gun geen rust aan uw ogen of aan wegdoezelen voor uw oogleden.
5. Verlos uzelf als een gazel aan de hand en als een vogel uit de hand van de vallenzetter. (P)
6. Ga naar de mier luie! Kijk naar haar wegen en word wijs.
7. Die heeft geen aanvoerder, opzichter of heerser bij haar,
8. in de zomer heeft zij haar voedsel voorbereid, in de oogsttijd verzamelde zij haar etenswaren.
9. Tot hoe lang zult u liggen rusten luie? Wanneer zult u uit uw slaap zijn opgestaan?
10. Nog even slapen, nog even sluimeren, nog even de handen gevouwen voor de rust!
11. Dan wandelde uw armoede binnen en uw gebrek als een gewapend man. (P)
12. Een mens, waardeloos als Belial, de nutteloze slechte man, voortgaand met draaitaal in de mond.
13. Een knipoog gevend, zijn voeten zeggen genoeg, met zijn vingers wijzend.
14. Gekonkel is in zijn hart, met altijd slechte inbreng, twistappels zal hij ingezet hebben,
15. daarom zal zijn vuurproef snel gekomen zijn, plotseling zal hij verpletterd zijn, met niets om te genezen. (P)
16. Deze zes haatte YHWH, ja zeven vindt Zijn ziel afschuwelijk:
17. Hoogmoedige ogen, leugentaal, handen die onschuldig bloed vergieten,
18. een hart dat aanzet tot nutteloos slechte plannen, voeten die zich haasten naar het kwaad,
19. wie leugens ontvlamt als valse getuige, en wie ruzie zaait tussen broers. (P)
20. Bewaar de geboden van uw vader mijn zoon, en u zult de wet van uw moeder niet verworpen hebben.
21. Bind ze voortdurend op uw hart, hang ze om uw nek.
22. Als u rondtrekt, dan zal dat u gekoerst hebben, als u neerligt, dan zal dat u beschermd hebben en als u wakker werd, dan zal dat uw overdenking geweest zijn,
23. want het gebod is als een lamp en de wet als een licht en de weg van het leven is de tucht van discipline,
24. om u te bewaren voor de slechte vrouw, voor de gladde taal met haar dubbele bodem.
25. Haar schoonheid moet u niet in uw hart begeerd hebben, en laat haar u niet gevangen hebben met haar wenkende wimpers,
26. want van een overspelige vrouw komt voortdurend (droog) brood, ook een (getrouwde) vrouw van een man kan voor de zeldzaam kostbare ziel het jachtspel gespeeld hebben. (P)
27. Kan een man vuurkolen in zijn borst opgestapeld hebben zonder dat zijn kleren verbrand zijn?
28. Of kan een man over hete kolen lopen zonder dat zijn voeten verbrand zijn?
29. Tot zover wie bij de vrouw van zijn naaste naar binnen gaat, iedereen die haar aanraakt zal niet ongestraft gebleven zijn.
30. Is hij niet verachtelijk, een dief die steelt om zijn begeerte te bevredigen vanwege zijn honger?
31. Maar als hij gepakt werd zal hij het zevenvoudig vergoed hebben, al zijn eigen spullen uit zijn huis zal hij gegeven hebben.
32. Overspel met een vrouw is harteloos, hij die dat doet verwoest zijn ziel.
33. Tegenslag en schande zal hij ondervonden hebben en zijn smaad zal niet uit te wissen geweest zijn,
34. want vurige (na)ijver komt van de opvlammende strijder, en op de dag van vergelding zal hij geen medelijden gehad hebben.
35. Geen enkele losprijs doet hem zijn gezicht opheffen, en hij zal niet ingestemd hebben als u het losgeld verhoogd zult hebben. (P)

Spreuken 7

(G) Houd uw hart ver van de overspelige vrouw.

1. Mijn zoon, hou mijn uitspraken en geboden diep bij u verborgen.
2. Bewaar mijn geboden en leef met mijn wet als de focus voor uw ogen.
3. Bind ze aan uw vingers, schrijf ze als geschreven tekst in uw hart.
4. Spreek wijsheid aan als: 'Mijn eigen zus,' dan zal het begrijpen als familie op te roepen zijn,
5. om u voor de vrouwelijke buitenstaander te bewaren, voor haar misleidende vermomming, haar gladde praatjes.
6. Want door het raam van mijn huis tussen de lamellen keek ik naar beneden.
7. En ik heb iets onder de onnozelen gezien, onder de jonge mannen heb ik een jongen met een nood in zijn hart opgemerkt.
8. De straat overstekend langs haar hoek(huis), hij is op de weg naar haar huis geweest.
9. In de schemering, als de dag avond wordt, met de focus op de nacht en het duister.
10. En kijk, een vrouw komt hem tegemoet, gekleed als een hoer, met een verborgen agenda.
11. Zij heeft een grote bek en is opstandig, haar voeten houden het thuis niet uit.
12. Hup naar buiten, hup de straat op en op elke hoek zal zij in hinderlaag liggen.
13. Zo pakte ze hem en kuste hem, met een brutaal gezicht heeft ze tegen hem gezegd:
14. 'De vredeoffers zijn voor mij, vandaag betaalde ik mijn geloften!
15. Daarom kwam ik naar buiten om je te ontmoeten, naarstig op zoek naar jouw gezicht en ik heb je gevonden!
16. Mijn divan dekde ik toe met een spreij, bont gekleurd fijn linnen uit Egypte.
17. Ik parfumeerde mijn bed met mirre, aloë en kaneel.
18. Kom, dan zullen we dronken van de liefde geworden zijn tot de morgen, laten we in extase geraakt zijn van het liefhebben,
19. want mijn man is niet thuis, hij is naar ver weg vertrokken.
20. Hij had een geldbuidel bij zich, bij volle maan zal hij thuisgekomen zijn.'
21. Door haar gloedvolle betoog ging hij overstag, door haar gladde lippen heeft zij hem misleid.

22. Direct volgt hij haar, zoals een stier naar de slacht zou gaan, en door boeien disciplinair bestraft als een dwaas.
23. Alsof een pijl zijn lever (status) doorboord heeft, als een vogel die snel in de strik vliegt en niet wist dat die was voor zijn levende ziel. (P)
24. Gehoorzaam nu dus zonen aan mij, en luister naar de uitspraken uit mijn mond.
25. Uw hart zal zich niet tot haar wegen gekeerd hebben, u zult niet op haar paden verdwaald zijn,
26. want vele zijn de doorboorden die zij deed vallen en met velen iedereen die zij vermoord.
27. De wegen naar het dodenrijk zijn haar huis, ze dalen af naar de binnenste kamers van de dood. (P)

Spreuken 8

(P) De Wijsheid vanaf het begin voortgebracht.

1. Zal Wijsheid het niet uitgeschreeuwd hebben? Of inzicht haar stem doen horen?
2. Op de top van de hoogste plaatsen, op de weg naar huis, op de platgetreden paden stelde zij zich op.
3. Aan de zijanten van de poorten, voor de deuren van de ingang van de stad zal zij luid geroepen hebben:
4. *'Naar u roep ik het uit mannen! Mijn roep is gericht op de zonen van Adam.*
5. *Leer begrijpen wat scherpzinnigheid is onnozelen! En domoren, leer het hart te begrijpen!*
6. *Luister naar de hoofdzaken die ik verwoorden zal, naar de rechtmatigheid van de uitspraken van mijn lippen,*
7. *want waarheid zal binnenin mijn mond gepreveld zijn maar moreel verderf is weerzinwekkend voor mijn lippen.*
8. *Rechtschapen zijn alle woorden uit mijn mond, er zit geen gedraai of gekonkel achter.*
9. *Ze zijn allemaal eerlijk recht voor zijn raap te begrijpen en oprecht voor degene die zich bewust wil worden.*
10. *Neem mijn disciplineren aan en geen zilvergeld, en bewustwording boven uitgelezen gedolven goud,*
11. *want wijsheid is beter dan edelstenen en alles waarnaar verlangd wordt is niet met haar te vergelijken.*
12. *Ik de Wijsheid ben het die thuis was in scherpzinnigheid en bewust het beleid heb uitgevonden.*
13. *De vrees voor YHWH doet het kwade haten, trots en hoogmoedigheid en de kwade levensweg, ook de konkelende mond werd gehaat.*
14. *Bij mij is raad en gezond verstand, ik ben het die doe begrijpen, de macht is aan mij.*
15. *Koningen zullen door mij geregeerd hebben en eerbiedwaardigen mijn recht ingebeiteld hebben.*
16. *Door mij zullen vorsten geheerst hebben, ook nobelen, alle bestuurders van de aarde.*
17. *Ik ben het die hou van wie van mij houdt en wie mij al vroeg zoeken zullen mij gevonden hebben.*
18. *Rijkdom en heerlijkheid zijn bij mij, duurzaam rijk bezit en rechtvaardig gedrag.*
19. *Mijn vrucht is beter dan goud, ja zuiver gedolven goud en mijn opbrengst dan uitgelezen zilver.*
20. *Ik zal doen wandelen op het levenspad van rechtvaardig gedrag, over de platgetreden paden van oordeelsvorming,*

21. *om mijn liefhebbers het bestaan te doen beërven en ik zal hun voorraadkamers gevuld hebben.* (P)
22. *YHWH nestelde mij in het begin, Zijn weg om Zijn werken van aanvang tegemoet te treden.*
23. *Van oudsher ben ik vanuit het Hoofd als zalving uitgegoten, vanaf het begin van de aarde,*
24. *terwijl er geen peilloze diepte is werd ik geboren, terwijl er nog geen bronnen met de (zwaarte)kracht van het water zijn.*
25. *Voordat gebergtes ineenzonken, voordat heuvels zichtbaar werden werd ik geboren,*
26. *terwijl Hij de aarde en de begrenzingen en het hoofd van het stof van de wereld nog niet had gemaakt.*
27. *Tijdens dat Hij de hemelen voorbereidt ben ik erbij, tijdens dat Hij de omtrek van de gapende peilloze diepte uitbeiteld.*
28. *Tijdens dat Hij het fijngemalen stof in het hoogste deel versterkt, tijdens dat Hij de bronnen in de peilloze diepte verstevigt.*
29. *Als Hij paal en perk voor de zee stelt zodat de wateren de rand niet overgegaan zullen zijn, tijdens dat Hij de fundamenteën van de aarde uitbeiteld.*
30. *En ik ben een trouwe Architect naast Hem geweest, dag aan dag heb ik ervan genoten, mij altijd vrolijk vermakend tegenover Hem.*
31. *Spelend met de wereld, Zijn aarde en mijn verrukking, in het bijzonder met de zonen van Adam.'* (P)
32. *'Luister dus vanaf nu naar mij zonen! Want gelukkig zijn wie mijn wegen bewaakt zullen hebben.*
33. *Luister naar de disciplineren en word wijs, dan zult u het niet losgelaten hebben.*
34. *Gelukkig de mens die naar mij luistert, dag aan dag wakend aan mijn poorten, mijn deurposten in de gaten houdend,*
35. *want wie mij vindt vond leven, en YHWH zal plezier in hem gehad hebben,*
36. *maar wie mijn doel misloopt (zondigt), doet geweld aan zijn eigen ziel, iedereen die mij haat hield van de dood.'* (P)

Spreuken 9

(G) Tegen de nutteloze man en zeven afschuwelijkheden.

1. De opperste wijsheid bouwde haar huis, ze hakte zeven pilaren uit.
2. Zij slachtte haar slachtoffer, zij mengde haar wijn, jazekeer zij maakte haar tafel klaar.
3. Zij zond haar dienaressen uit, zij hebben uit volle borst geroepen op de verhogingen in de stad:
4. *'Wie is onnozel? Keer hiernaartoe wanhopigen van hart!' zegt zij tegen hem.*
5. *'Kom eet mijn brood en drink van de wijn die ik mengde.*
6. *Verlaat de onnozelheid en leef en wandel over de weg van het begrijpen!'*
7. *Wie de spotter stevig terechtwijst roept smaad over zichzelf af, en wie een boosdoener verbeterend corrigeert werpt een smet op zichzelf.*
8. *Corrigeer een spotter niet, zodat hij u niet gehaat zal hebben, corrigeer een wijze en hij zal u liefgehad hebben.*

9. Geef de wijze en hij zal wijzer geworden zijn, geef de rechtvaardige uitleg en hij zal de instructie ter harte genomen hebben. (P)
10. Wijsheid begint met diep ontzag voor YHWH en bewustwording over de heiligen doet begrijpen,
11. want door mij zullen uw dagen talrijk worden zijn en zullen de levensjaren aan u toegevoegd zijn.
12. Als u wijs was, dan was u wijs voor uzelf en als u spotte, dan zult u dat geïsoleerd gedragen hebben.
13. Een dwaze vrouw heeft een verleidelijk grote bek en ze snapt nergens iets van.
14. Voor de deur van haar huis zat ze op haar troon, verhoogd in de stad,
15. om wie onderweg daarlangs oversteken te roepen, wie een recht spoor willen volgen.
16. Wie onnozel is zal daarnaar afgebogen zijn, een harteloze, tegen hem zei zij:
17. 'Gestolen water is zoet en het geheime brood zal lekker geweest zijn!'
18. Maar hij wist niet dat de overleden geesten daar zijn, tot in de diepte van het dodenrijk klinkt haar uitnodigingsroep. (P)
16. Het werk van de rechtvaardige doet leven, de opbrengst van de boosdoener doet zondigen.
17. Het levenspad naar het leven is voor wie discipline bewaart, maar wie terechtwijzing verwaarloost doolt rond.
18. Wie haat verbergt spreekt leugentaal en wie laster verspreidt die is een domoor.
19. In een veelheid aan woorden ontbreken overtredingen niet, maar wie zijn lippen beheerst is intelligent.
20. De taal van de rechtvaardige is als hoogwaardig zilver, het hart van de boosdoener weinig waard.
21. De lippen van de rechtvaardige zullen vele gevoed hebben, maar de dwazen zullen door gebrek aan hart voor de zaak gestorven zijn.
22. De zegen van YHWH, die is het die rijk gemaakt zal hebben, en Hij zal er geen (aardse) moeite aan toegevoegd hebben.
23. Net zoals de domoor er plezier in heeft om slechte plannen te volbrengen, zo ook wijsheid voor de man met inzicht.
24. Wat de boosdoener vreest zal hem overkomen zijn, maar het verlangen van de rechtvaardige zal hem gegeven zijn.
25. Als een orkaan passeert is de boosdoener er niet meer, maar de rechtvaardige heeft een eeuwig fundament.
26. Als azijn op de tanden en rook in de ogen zo is de luie voor hen die hem uitsturen.
27. De vrees voor YHWH zal de dagen vermeerderd hebben, maar de jaren van de boosdoeners zullen ingekort zijn.
28. De hoopvolle verwachting van de rechtvaardige geeft vreugde, maar de reddingsboei van de boosdoeners zal verloren gegaan zijn.
29. De weg van YHWH is beschermend voor de integere, maar vernietigend voor wie er een puinhoop van maken.
30. De rechtvaardigen zullen voor eeuwig niet van hun stuk te brengen zijn, maar de boosdoeners zullen de aarde niet bewoond hebben.
31. De mond van de rechtvaardige brengt wijze vruchten voort, maar de tong van gekonkel zal afgesneden zijn.
32. De lippen van de rechtvaardige zullen geweten hebben wat (echt) plezierig is, maar de mond van de boosdoeners blijft gekonkel.

Spreuken 10

(G) De wijze rechtvaardige en de dwaze boosdoener.

1. Spreuken van Salomo.
Een wijze zoon zal de vader blij gemaakt hebben, maar een domme zoon baart zijn moeder zorgen.
2. Moreel verwerpelijke schatten zullen geen baat gehad hebben, maar rechtvaardigheid zal van de dood gered hebben.
3. YHWH zal de ziel van de rechtvaardige geen honger doen lijden, maar de begeerte van de boosdoener zal Hij afgestoten hebben.
4. Armzalig is wie lui en de kantjes ervan af lopend de hand ophoudt, maar wie de hand aan de ploeg slaat zal verrijkt worden.
5. Wie in de zomer inzamelt is een intelligente zoon, wie tijdens de oogst slaapt is een beschamende zoon.
6. Zegen is op het hoofd van de rechtvaardige, maar de mond van de boosdoener zal geweld verhuld hebben.
7. Het herinneren van de rechtvaardige is tot zegen, maar de naam van de boosdoener zal weggerot zijn.
8. De wijze van hart zal geboden aanvaard hebben, maar wie dwaas is van taal zal gevallen zijn.
9. Wie integer zal wandelen, wandelt veilig, maar wie zijn wegen verbuigt zal doorzien zijn.
10. Wie de ogen samenknijpt zal pijn veroorzaakt hebben, en wie dwaas is van taal zal gevallen zijn.
11. De mond van de rechtvaardige is een bron van leven, maar de mond van de boosdoener zal geweld verborgen hebben.
12. Haat zal ruzie opgewekt hebben, maar liefde zal alle overtredingen bedekt hebben.
13. Op de lippen van wie begrijpen zal wijsheid gevonden worden, maar de stok is voor de rug van de hartelozen.
14. De wijzen koesteren bewustwording, maar in de mond van de dwazen ligt ruïnering op de loer.
15. Het bezit van een rijke is een machtig bouwwerk, armoede ruïneert de hulpbehoevenden.

Spreuken 11

(G) De goede en slechte naaste.

1. YHWH haat valse weegschalen, maar een perfecte weegsteen pleziert Hem.
2. Komt arrogantie op, dan kwam schande ook binnen, maar juist de bescheidenen hebben wijsheid.
3. De integriteit van de oprechten leidt hen, maar het gedraai van de onoprechten vernietigt hen.
4. Op 'de dag van de woede-uitbarsting' heeft rijkdom geen waarde, maar rechtvaardig gedrag zal van de dood hebben gered.
5. Rechtvaardig gedrag van de integere maakt zijn levensweg recht, maar de boosdoener valt door zijn misdaad.
6. Het rechtvaardige gedrag van de oprechten zal hen gered hebben, maar de lust van de bedriegers zal hen gevangengehouden hebben.
7. Met het sterven van een moreel slecht mens zal de reddingsboei verloren gegaan zijn en verdween ook

- de hoopvolle verwachting van de nutteloos slechte inspanning.
8. De rechtvaardige werd uit de verdrukking gered en de boosdoener zal in zijn plaats zijn gekomen.
 9. Vuile taal zal zijn vriend(schap) verwoest hebben, maar de bewustwording van de rechtvaardige zal uitreddend geweest zijn.
 10. Als het de rechtvaardige goed gaat zal de stad gejuicht hebben, ook als de boosdoeners verloren gaan is er gejubel.
 11. Door de zegen van een oprechte zal de stad opgekomen zijn, maar door de mond van de boosdoener zal zij neergehaald zijn.
 12. Wie zijn vriend minacht is harteloos, maar een man met inzicht zal er het zwijgen toe gedaan hebben.
 13. Wie kwaadsprekend rondwandelt verklapt innerlijke geheimen, maar wie betrouwbaar is van geest houdt een woord verborgen.
 14. Bij afwezigheid van sturing zal het volk gevallen zijn, maar een uitstekend raadgever is reddend.
 15. Een slecht signaal is het als met een buitenstaander werd gedeald, maar wie handjeklap haat is te vrouwen.
 16. De gracieuze vrouw zal aan (Gods) heerlijkheid vastgehouden hebben, maar machtswellustelingen zullen aan rijkdom vastgehouden hebben
 17. Een vriendelijk man belooft zijn ziel, maar de wreedaard kwetst zijn vlees (en bloed).
 18. De boosdoener werkt voor een oneerlijke beloning, maar wie rechtvaardigheid zaait ontvangt waarachtig loon.
 19. Dus is rechtvaardigheid ten leven, maar wie misdaad najaagt ten dode.
 20. YHWH haat het gekonkel vanuit het hart, maar heeft plezier in de integere levensweg.
 21. Handjeklap zal niet vrij van kwaad zijn geweest, maar het nageslacht van de rechtvaardige ontkwam.
 22. Een gouden ring in de neus van een zwijn is een mooie vrouw die ontglipt aan (goede) smaak.
 23. Het verlangen van de rechtvaardige is enkel goed, de reddingsboei voor de boosdoener is de woede-uitbarsting.
 24. Er bestaat verstrooiing die nog meer toevoegt, maar wie oprechtheid weerhoudt lijdt alleen maar gebrek.
 25. De zegenende ziel zal vetgemest worden en wie te drinken geeft zal zelf ook bewaterd worden.
 26. Wie graan achterhoudt zal door de gemeenschap gebrandmerkt zijn, maar zegen komt over wie graan verkoopt.
 27. Wie al vroeg het goede zoekt zal (echt) plezier verlangd hebben, maar wie zijn toevlucht zoekt bij het kwaad zal dat tegengekomen zijn.
 28. Wie vertrouwt op zijn rijkdom, hij is het die gevallen zal zijn, maar als het groene blad zullen de rechtvaardigen zijn uitgebot.
 29. Wie zijn huishouden kwetst zal de wind (geest) van voren gekregen hebben, en de dwaas is een slaaf voor de wijze van hart.
 30. De vrucht van de rechtvaardige is een boom van leven, en wie zielen koopt is wijs.
 31. Kijk, de rechtvaardige zal op aarde vergolden zijn, zeker en vast ook de boosdoener en zondaar.
 2. De goede zal (echt) plezier van YHWH uitgedragen hebben, maar een man van (slecht) beleid zal Hij schuldig verklaard hebben.
 3. Een mens zal geen vastigheid gevonden hebben in wat moreel verderfelijker is, maar de wortel van de rechtvaardigen zal onwrikbaar vaststaan.
 4. Een krachtige vrouw is de kroon voor haar heer, maar als rot op zijn botten is wie zich schandelijk gedraagt.
 5. De plannen van de rechtvaardigen worden beoordeeld, de sturing van de boosdoener is bedrog.
 6. Mijn woord is als een doodsvaak voor de boosdoener, maar de mond van de rechtvaardige zal hem gered hebben.
 7. Omvergeworpen boosdoeners stellen niets meer voor, maar het huishouden van de rechtvaardige zal standgehouden hebben.
 8. Door zijn verstandige taal zal een man in de schijnwerpers staan, maar wie slecht doet vanuit het hart zal verachtelijk geweest zijn.
 9. Beter veracht te worden met een slaaf bij zich dan wie zich gewichtig voordoet en gebrek heeft aan brood.
 10. De rechtvaardige weet het leven van zijn dieren te onderscheiden, maar de compassie van de boosdoeners is wreed.
 11. Wie zijn land bewerkt zal met brood verzadigd zijn, maar wie ijdelheden najaagt is harteloos.
 12. De boosdoener verlangde naar het slechte netwerk, maar de wortel van de rechtvaardige zal stevig vastgezet zijn.
 13. Opstandige lippen zijn een valstrik voor de kwade, maar de rechtvaardige zal vanuit benauwdheid opgetrokken zijn.
 14. Een man zal door de vrucht die zijn mond voortbrengt verzadigd zijn en wat de handen van een mens voortbrengen zal hem beloofd zijn.
 15. De levensweg van een dwaas is goed in zijn eigen ogen, maar wie luistert naar raad is wijs.
 16. De boosheid van een dwaas is die dag zelf nog bekend, maar wie slim is verbergt de smaad.
 17. Wie standvastigheid uitademt zal rechtvaardigheid openbaar gemaakt hebben, maar een getuige van leugens bedrog.
 18. Al te snel spreken is als dolksteken, maar de tong van de wijze werkt genezend.
 19. Waarachtige lippen zullen altijd bevestigd zijn, maar de leugentong voor een kort hevig moment.
 20. Bedrog is in het hart van wie kwaad in de zin hebben, maar vreugde bij wie vredesplannen maken.
 21. Niet alles wat nutteloos slecht is zal de rechtvaardige overkomen zijn, maar de boosdoener werd met kwaad vervuld.
 22. Leugenlippen zijn een gruwel voor YHWH, maar wie standvastig handelen plezieren Hem.
 23. Een verstandig mens loopt niet met bewustzijn te koop, maar het hart van een domoor zal geraaskald hebben.
 24. Wie de hand aan de ploeg slaan zullen geheerst hebben, maar wie de kantjes ervan aflopen zullen tot dwangarbeid geleid zijn.
 25. Angst in het hart van een man zal het neergedrukt hebben, maar een goed woord zal het vreugde gegeven hebben.
 26. Een rechtvaardige zal zijn vriend door en door gekend hebben, maar de levensweg van de boosdoener zal hem misleiden hebben.
 27. Aan wie de kantjes ervan aflopen gaat de split second van de jacht voorbij, maar die zeldzame

Spreuken 12

(G) De wijze en de dwaas.

1. Wie van discipline houdt, houdt van bewustwording, maar wie correctie haat is dom.

- rijkdom is voor de mens die de hand aan de ploeg slaat.
28. Het levenspad van de rechtvaardige is dus ten leven, en de levensweg die spoort naar de dood dus niet.

Spreuken 13

(G) De rechtvaardige en de boosdoener.

1. Een wijs zoon laat zich disciplineren door zijn vader, maar een spotter luisterde niet naar de berisping.
2. Een man zal van de vrucht van zijn mond het goede gegeten hebben, maar de onoprechte doet geweld aan de ziel.
3. Wie zijn mond bewaakt bewaart zijn ziel, wie zijn mond niet kan houden ruïneert.
4. Smachtend is de ziel van een luie, maar tevergeefs, maar de ziel van wie de hand aan de ploeg slaat zal vetgemest worden.
5. De rechtvaardige zal leugentaal gehaat hebben, maar de boosdoener zal stinkende afschuw en schaamte gewekt hebben.
6. De rechtvaardige zal over de integere levensweg gewaakt hebben, maar misdaad zal de zondaar ontwricht hebben.
7. Er bestaat rijkdom verwerven zonder iets te hebben, en het zichzelf verarmen met overvloedige rijkdom.
8. De borg voor de ziel van een man is zijn rijkdom, maar de arme hoorde geen berisping.
9. Het licht van de rechtvaardige zal blijdschap gebracht hebben, maar de lamp van de boosdoener zal uitgegaan zijn.
10. Door arrogantie komt alleen maar ruzie, maar in het gezamenlijke overleg ligt wijsheid.
11. Ijdele rijkdom zal tot niets zijn gebracht, wie eigenhandig verzamelt tot overvloed.
12. Langgerekte hoop verzwakt het hart, maar de Boom van Leven vervult het hartsverlangen.
13. Wie het Woord veracht zal vernietigd worden, maar wie het gebod eerbiedigt zal terugbetaald worden.
14. De wet van de wijze is een bron van leven, om weg te blijven bij de valstrikken van de dood.
15. Gezond verstand geeft gratie, maar de levensweg van de onoprechten gaat maar door.
16. Iedereen die slim is zal bewust gehandeld hebben, maar de domoor zal zijn dwaasheid ten toon gespreid hebben.
17. Een boze engel zal in het kwaad vervallen zijn, maar een betrouwbare boodschapper tot genezing.
18. Armoede en schande is voor wie discipline verwerpt, maar wie terechtwijzing in acht neemt zal geëerd worden.
19. Het hartsverlangen dat ontstond zal prettig voor de ziel geweest zijn, maar voor domoren is het iets afschuwelijks om van het kwaad te wijken.
20. Wie juist met de wijze wandelt zal wijs geworden zijn, maar de domme opvoeder zal vernietigend geweest zijn.
21. Zondaars zullen door kwaad achtervolgd zijn, maar juist de rechtvaardige zal met het goede beveiligd zijn.
22. De goede zal zijn kleinzonen doen erven, maar de kracht van de zondaar wordt bewaard voor de rechtvaardige.
23. Geploegd land (levert) de hoofden veel voedsel, maar het kan zijn dat het wegwijnt door verkeerde inschatting.

24. Wie de staf weerhoudt, haat zijn zoon, maar wie hem liefheeft zal hem vroeg gedisciplineerd hebben.
25. De rechtvaardige eet tot verzadiging van zijn ziel, maar de buik van de boosdoener zal niet genoeg gehad hebben. (P)

Spreuken 14

(G) De wijze en de dwaze levensweg.

1. De wijsheid van vrouwen bouwde haar huis, maar de dwaze zal het eigenhandig afgebroken hebben.
2. Wie in zijn oprechtheid wandelt vreest YHWH, maar wiens levensweg de verkeerde kant op gaat minacht YHWH.
3. De mond van de dwaas is een uitwas van trots, maar de lippen van de wijzen zullen gewaakt hebben.
4. Waar geen vee is, is de voedselbak leeg, maar de kracht van de stier brengt veel oogst.
5. Een betrouwbaar getuige liegt niet, maar een valse getuige zal leugens geuit hebben.
6. Het verzoek van een spotter is wijsheid, maar tevergeefs want bewustzijn ontbreekt, het begrijpen is ver te zoeken.
7. Blijf weg van de confrontatie met een domme man want bewuste taal was daar niet te vinden.
8. De wijsheid van de slimmen doet zijn levensweg begrijpen, maar de dwaasheid van de dommen is bedrieglijk.
9. Dwazen zullen het schuldoffer bespot hebben, maar onder de oprechten zal dat met plezier aanvaard zijn.
10. Het hart herkent het bittere in haar ziel, en haar vreugde heeft geen wisselwerking met een buitenstaander.
11. Het huis van de boosdoener zal vernietigd zijn, maar de tent van de oprechten zal uitgebreid zijn.
12. Er bestaat een levensweg die een man oprecht voor ogen staat, maar uiteindelijk leidt die levensweg naar de dood.
13. Ook in lachen ligt hartzeer verborgen, maar die vreugde is uiteindelijk verdriet.
14. De afvallige van hart zal genoeg hebben gehad van zijn levenswegen, maar een goed man van zichzelf.
15. De onnozele zal elk woord geloofd hebben, maar de slimme zal op zijn tellen gepast hebben.
16. De wijze is godvrezend en wijkt van het kwaad, maar de domme gaat daaraan voorbij en is gerust.
17. Wie een kort lontje heeft is dwaas, maar een man van beleid zal gehaat worden.
18. De onnozele beërfde dwaasheid, maar de slimmen zullen met bewustzijn gekroond zijn.
19. De kwaden bogen voor de aanblik van de goeden en de boosdoeners voor de poorten van de rechtvaardigen.
20. De arme zal zelfs door zijn naaste gehaat zijn, maar er zijn velen die de rijken liefhebben.
21. Wie zijn naaste veracht zondigt, maar wie de onderdrukte nederige gunstig gezind is, is gelukkig.
22. Zullen wie kwaad bewerken niet gedwaald hebben? Maar vriendelijkheid en waarachtigheid zijn voor wie het goede bewerken.
23. In alle (aardse) moeite zal voordeel gelegen zijn, maar in lippentaal slechts gebrek.
24. De krans van de rijken zijn rijkdommen, de dwaasheid van de dommen dwaasheid.
25. Een waarachtige getuige verlost zielen, maar leugenachtig geblaas bedriegt.

26. Diep ontzag voor YHWH is een krachtige toevlucht, ja voor zijn zonen zal Hij een Schuilplaats geweest zijn.
27. Diep ontzag voor YHWH is als een diep gegraven bron van leven, om de strikken van de dood te ontwijken.
28. Een menigte aan volk geeft eer voor de koning, maar het gebrek aan volk ruïneert een machthebber.
29. Wie langzaam is met woede is groot van inzicht, maar een kort lontje draagt bij aan dwaasheid.
30. Leven met vorsten is een medicijn voor het hart, maar de verrotting van de macht ligt in jalousie.
31. Wie de hulpbehoevende onderdrukt is een schande voor zijn Maker, maar wie de verzuchtende genade bewijst eert Hem.
32. De boosdoener zal door zijn kwaad onderdrukt zijn geweest, maar de rechtvaardige vlucht voor bescherming naar het dodenrijk.
33. In het begrijpende hart zal wijsheid rust gevonden hebben, maar onder dommen zal het zich bekend gemaakt hebben.
34. Rechtvaardigheid zal een samenleving opgevoed hebben, en vriendelijkheid is een zondoffer voor volken.
35. Plezier heeft de koning in de dienaar die verstandig handelt, maar zijn woede-uitbarsting zal tegen wie zich schandelijk gedraagt geweest zijn.

Spreuken 15

(P) De aanblik van heerlijkheid is bescheiden.

1. Een teder antwoord zal woede gekeerd hebben, maar een kwetsend woord toorn opgewekt hebben.
2. De tong van de wijze zal bewust gemaakt hebben, maar de mond van de domme stroomt over van dwaasheid.
3. Op elke plaats observeren de ogen van YHWH de slechten en de goeden.
4. Genezende taal is een levensboom, maar gekonkel breekt de geest.
5. Een dwaas veracht de discipline van zijn vader, maar wie vermaning in acht neemt zal omzichtig geweest zijn.
6. Het huis van de rechtvaardige is een overvloedig rijke bergplaats, maar de opbrengst van een boosdoener is een zootje.
7. De lippen van de wijze verspreiden bewustwording, maar het hart van de domme dus niet.
8. Het offer van de boosdoeners is een gruwel voor YHWH, maar Hij verlangt naar het gebed van de oprechten.
9. Een gruwel voor YHWH is de levensweg van de slechte, maar Hij houdt van wie rechtvaardigheid najaagt.
10. Wie het levenspad verwaarloosd heeft slechte discipline, wie vermaning haat zal gestorven zijn.
11. Het dodenrijk en het verderf (Sheol en Abbaddon) worden geconfronteerd met YHWH, hoeveel te meer de harten van de kinderen van Adam.
12. De spotter houdt niet van degene die hem corrigeert, naar de wijze zal hij niet toe gaan.
13. Een vrolijk hart geeft een prettig gezicht, maar in een gepijnigd hart is de geest terneergeslagen.
14. Het hart van de wijze zoekt bewustwording, de mond van de domme doet zich aan dwaasheid te goed.
15. Alle dagen van de onderdrukten zijn slecht, maar de goedheid van hart is als een voortdurend feestmaal.

16. Beter een klein beetje met de vrees voor YHWH, dan een groot pakhuis met een hoop ellende.
17. Beter een maaltijd van groente met liefde erbij, dan stieren op stal en haat op de koop toe.
18. Een heetgebakerd man zal ruzie aangewakkerd hebben, maar wie moeilijk boos te krijgen is brengt rust in de strijd.
19. De levensweg van de luie loopt als een heg vol doornen, maar de levensweg van de oprechten is opgehoogd.
20. Een wijs zoon maakt zijn vader blij, maar een dom mens veracht zijn moeder.
21. Dwaasheid geeft de harteloze vreugde, maar een man met bewustzijn gaat recht door zee.
22. Plannen zonder goede raad worden verijdeld, maar met grootse (of vele) raadgevers zullen ze tot stand gebracht zijn.
23. Een man vindt vreugde in het antwoord dat hij spreekt, ja hoe goed is een woord op zijn tijd!
24. Het levenspad loopt omhoog voor de intelligente opdat hij uit het dodenrijk beneden vertrekt.
25. YHWH zal het huis van de hoogmoedige neergehaald hebben, maar de grenspaal van de weduwe zal Hij vastgeslagen hebben.
26. Slechte plannen zijn een gruwel voor YHWH, maar de puren hebben oorstrelende uitspraken.
27. Wie onrechtmatig winst vergaart haalt zijn huis overhoop, maar wie omkoping haat zal geleefd hebben.
28. Het hart van de rechtvaardige zal peinzend nagedacht hebben over hoe te antwoorden, maar de mond van de boosdoeners zal slechtheid uitgebraakt hebben.
29. YHWH is ver van de boosdoeners verwijderd, maar naar het gebed van de rechtvaardigen zal Hij geluisterd hebben.
30. Verlichte ogen zullen het hart verblijd hebben, het goede bericht geeft vet op de botten.
31. Het oor dat luistert naar vermaning in het leven zal te midden van wijzen overnacht hebben.
32. Wie discipline vermijdt verwerpt zijn ziel, maar wie naar vermaning luistert heeft lev!
33. Diep ontzag voor YHWH disciplineert wijsheid en de aanblik van heerlijkheid is bescheiden.

Spreuken 16

(P) Het hele oordeel is van YHWH.

1. Een mens staat voor de toerusting van het hart, maar de taal van het antwoord komt vanuit YHWH.
2. Alle levenswegen van een man zijn in zijn ogen zuiver, maar YHWH weegt de geesten.
3. Wentel uw daden af op YHWH, dan zullen uw plannen vastbesloten zijn.
4. Alles maakte YHWH om op Hem te reageren, ja zelfs de slechte voor de dag van het kwaad.
5. Een gruwel voor YHWH is iedereen met een hoogmoedig hart, zijn handen zal hij niet in onschuld gewassen hebben.
6. Door vriendelijkheid en waarheid zal misdaad verzoend worden, en diep ontzag voor YHWH doet het kwaad vertrekken.
7. Als YHWH plezier heeft in de wegen van een man, zal Hij zelfs zijn vijanden vrede met hem laten sluiten.
8. Beter een beetje door rechtvaardigheid dan veel opbrengst zonder recht.
9. Het hart van een mens zal zijn weg overdacht hebben, en YHWH zal zijn voetstappen gericht hebben.

10. Een orakel is op de lippen van de koning, in de oordeelsvorming zal zijn mond niet onbetrouwbaar geweest zijn.
11. Een weegschaal met geijkte gewichten is het werk van YHWH, alle stenen in de zak.
12. Het is een gruwel voor koningen om moreel verderfelijk te handelen, de troon stoelt op rechtvaardigheid.
13. Rechtvaardige lippen plezieren koningen, en wie oprecht spreekt zal geliefd geweest zijn.
14. De woede van een koning is als doodsengelen, maar een wijze man zal die verzoend hebben.
15. In het licht van de aanblik van de koning is leven, en zijn plezierige aanvaarding is als een wolkbreuk in de lente.
16. Het verwerven van wijsheid, hoeveel meer dan goudelven is dat! Ja bewustzijn verwerven is te verkiezen boven zilver.
17. De hoofdweg voor de oprechten is om weg te blijven van het kwaad, wie zijn ziel bewaakt let op zijn levensweg.
18. Hoogmoed komt voor de val, en het verheffen van de geest voor de ineenstorting.
19. Beter de depressieve geest van het onderdrukte en vernederde zelf, dan het verdelen van de buit met het hoogmoedige zelf.
20. Wie op basis van het Woord intelligent is zal het goede gevonden hebben, en wie schuilt bij YHWH is gelukkig.
21. De wijze van hart zal onderscheidend genoemd zijn, en zoetgevooisde lippen zullen met ontvankelijkheid gepaard gaan.
22. Verstandigheid is een levensbron voor wie er meester over zijn, maar de discipline van dwazen is een lachertje.
23. Het hart van de wijzen maakt de mond intelligent, en zijn lippen zullen overtuigingskracht gehad hebben.
24. Oorstrelend spreken is als stromende honing, zoet voor de ziel en medicijn voor het gestel.
25. Er bestaat een oprechte levensweg die een man voor ogen staat, maar uiteindelijk gaat die levensweg naar de dood.
26. De ziel van de werker, werkte voor zichzelf, want zijn mond drong hem daartoe.
27. Een Belialsman legt kwaad bloot, op zijn lippen is vlamvend vuur.
28. Een konkelend man zal twist veroorzaakt hebben, en een roddelaar verdeelt vrienden.
29. Een gewelddadig man zal zijn naaste misleiden en leidde hem op een levensweg die niet goed is.
30. Hij knijpt zijn ogen samen om dat gekonkel te bewerken, zijn lippen samenpersend bracht hij kwaad tot stand.
31. Oud en grijs is als een sierlijke kroon, zij zal op de rechtvaardige levensweg zijn tegengekomen.
32. Beter traag met boosheid dan een machtig strijder, en wie zijn geest beheerst dan wie een stad inneemt.
33. Het lot zal dan wel in de schoot geworpen zijn, maar het hele oordeel is aan YHWH.
2. Een verstandige dienaar zal over een beschamende zoon geheerst hebben en onder de broers zal hij in de erfenis gedeeld hebben.
3. De smeltkroes is er voor zilver, de oven is er voor goud, en YHWH test de harten.
4. Wie kwaad doet schenkt aandacht aan loze woorden, een bedrogene luistert naar taal met haastige spoed.
5. Bespotten van de armzalige maakt zijn Maker te schande, wie blij is met ongeluk zal niet vrijuit gegaan zijn.
6. De kroon van ouden is kinds kinderen, en zonen zijn de luister van hun vaders.
7. Een uitmuntend woord past niet bij een dwaas, hoeveel te minder leugenlippen bij de nobelen.
8. Een prachtige steen als omkoopsom is in de ogen van zijn eigenaars voor iedereen die zich ernaar gekeerd zal hebben wel het overwegen waard.
9. Wie overtredingen bedekt beoogt liefde, maar wie een zaak oprakelt scheidt zich van zijn beste vriend.
10. De berisping zal wie het begrijpt doordrongen hebben, meer dan honderd klappen van een domoor.
11. Een opstandige zal zeker kwaad in de zin gehad hebben, en een wrede engel zal naar hem toegezonden zijn.
12. Laat een man een beer van jongen beroofd tegenkomen, maar geen domoor in zijn dwaasheden.
13. Wie slecht in plaats van goed reageert, van diens huishouden zal het kwaad niet geweken zijn.
14. Het begin van ruzie is als het openzetten van de waterkraan, werp strijd dus verre voordat ze losbrak.
15. Wie de boosdoener rechtvaardigt en boos doet tegen de rechtvaardige wordt veroordeeld door YHWH, ja voor allebei!
16. Waarom zou een domoor loon willen betalen om wijsheid te verkrijgen als hij geen hart heeft?
17. Een vriend heeft altijd lief en een broer zal in nood geboren worden.
18. Een mens zonder hart stelt zich met een handklap borg voor zijn naaste.
19. Liefhebben van overtreding is liefhebben van ruzie, hij die hoog van de toren blaast zoekt zijn instorting.
20. Hij die een konkelend hart heeft zal het goede niet gevonden hebben, en wie ontwrichtende taal gebruikte zal door het kwaad gevallen zijn.
21. Hij die een domoor verwekt vervalt daardoor in verdriet, de vader van een dwaas zal niet blij geweest zijn.
22. Een blij hart zal de genezing goed gedaan hebben, maar een gebroken geest zal de kracht ontnomen hebben.
23. De intentie van een omkoopsom door de slechte zal ingebracht zijn om het rechte verloop te verdraaien.
24. De eigen kijk van wie begrijpt is wijsheid, maar de ogen van de domoor gaan met het einde der aarde mee.
25. Een kwelling voor zijn vader is een domme zoon, en bitterheid voor haar die hem baart.
26. Bovendien is het niet goed om de rechtvaardige straf op te leggen, om nobelen te slaan voor wat oprecht is.
27. Wie zijn uitspraken inhoudt is bekend met bewustzijn, en het koel houden van de geest van een man toont begrip.

Spreuken 17

(P) De wijze en de domme zoon.

1. Beter een droge boterham met gerustheid erbij, dan een huis vol met slachtoffers en ruzie.

28. Zelfs een dwaas die zwijgt is wijs, hij die zijn lippen sluit zal begrijpend ingeschat worden.

Spreuken 18

(P) De Naam van YHWH is een sterke toren.

1. Het uit begeerte zoeken naar scheiding gaat tegen elk gezond verstand in, elk die zich daarin mengt.
2. Een dwaas neigt niet naar inzicht maar liever legt hij zijn hart bloot.
3. Met de komst van de boosdoener kwam ook de minachting, en met de schande het verwijt.
4. Mijn woord is als diepe wateren, de mond van een man als een ontspringende beek uit de bron van wijsheid:
5. 'Het uit de hoogte doen van de slechte is niet goed als de rechtvaardige tijdens de oordeelsvorming aan de kant wordt gezet,
6. als de lippen van de domme ten strijde aangevallen zullen hebben en zijn mond om slagen gevraagd zal hebben,
7. als de mond van de domme hem (de rechtvaardige) terroriseert en zijn lippen een valstrik voor zijn ziel zetten,
8. woorden van de lasteraar, opgeslokt als lekkernijen die in de kamers van de onderbuik afdaalden,
9. dus wie zich slap toont in zijn dienstbaar werk is familie van de vernietigende baäl,
10. want de Naam van YHWH is een sterke toren, de rechtvaardige zal erheen gerend zijn en was hoogverheven.'
11. Rijkdom is als een sterke stad voor de rijken en in zijn verbeelding als een hoge muur.
12. Het hart van een hoogmoedig man is als de aanblik van een breuk, maar de aanblik van eer is bescheidenheid.
13. Het antwoorden op een woord voordat ernaar is geluisterd is dwaasheid en schandalig.
14. De geest van een man zal ziekte verdragen hebben, maar wie zal een gebroken geest opgericht hebben?
15. Het hart van wie begrijpt zal bewustzijn verkregen hebben, ook het oor van de wijze zal naar bewustzijn gezocht hebben.
16. De beloning van een mens zal hem groot gemaakt hebben en voor de aanblik van groten geleid hebben.
17. De voornaamste is 'rechtvaardig' in zijn rechtszaak, zijn naaste kwam en deed onderzoek naar hem.
18. Het lot zal een einde aan ruzies gemaakt hebben en scheiding tussen machtigen gemaakt hebben.
19. Een beledigde broer is als een versterkte stad, en ruzies als de grendels van een burcht.
20. Met de vrucht van de mond van een man zal zijn onderbuik verzadigd zijn, met de opbrengst van zijn lippen zal hij verzadigd zijn.
21. De tong heeft dood en leven in handen, en wie haar liefheeft zal haar vrucht gegeten hebben.
22. Wie een vrouw vond, vond het goede en dat zal plezier bij YHWH gebracht hebben.
23. Smekingen verwoord hij, de arme, en de rijke zal hard geantwoord hebben.
24. Een man met (veel) vrienden kan gebroken worden, toch bestaat er liefde die hechter is dan bloedverwantschap.

Spreuken 19

(P) Het plan van YHWH zal tot stand gebracht zijn.

1. De arme die integer wandelt is beter af dan wanneer hijzelf een dwaas met konkelende lippentaal is.
2. Zoals een ziel zonder bewustzijn niet goed is, net zo wiens voeten zich onder druk naar de zonde haasten.
3. De dwaasheid van een mens zal zijn levensweg ontwricht hebben, zijn hart zal ook nog kwaad op YHWH geweest zijn.
4. Rijkdom zal vele 'naasten' vermeerderd hebben, maar de hulpbehoevende zal van zijn naasten gescheiden zijn.
5. Een valse getuige zal niet verschoond geweest zijn, en het uiten van leugens zal geen uitvlucht geweest zijn.
6. Velen zullen in de gunst willen staan om door de nobelen 'gezien' te worden, en iedereen is de naaste van een man met gaven.
7. De hele familie van de arme haatte hem, hoeveel te meer raakten zijn vrienden ver van hem verwijderd, (hun) uitspraken opvolgend geven ze niet thuis.
8. Wie een hart bezit, houdt van zijn ziel, het vasthouden aan inzicht doet het goede vinden.
9. Een valse getuige zal niet verschoond geweest zijn, en met het uiten van leugens zal je jezelf verloren hebben. (P)
10. Luxe is niet passend voor een dwaas, des te minder voor een dienaar om over vorsten te heersen.
11. Het verstand van een mens deed zijn woede uitstellen, en het siert hem om aan een overtreding voorbij te gaan.
12. De razernij van de koning is als een brullende jonge leeuw, maar zijn welgevallen is als de dauw op het gras.
13. Een domoor als zoon is vernietigend voor zijn vader, en als een voortdurend gedruppel is het ruziën van een vrouw.
14. Huis en have vormen de erfenissen van de vaders, maar een vrouw die intelligent handelt is van YHWH.
15. Luiheid zal je in diepe slaap doen vallen, en de kantjes ervan af lopen zal hongerig gemaakt hebben.
16. Wie zich aan het gebod houdt behoudt zijn ziel, wie zijn levensweg minacht zal gestorven zijn.
17. Gracieus zijn naar de hulpbehoevende is uitlenen aan YHWH, zijn beloning zal Hij vergoed hebben.
18. Disciplineer uw zoon als reddingsboei, en om hem niet te laten sterven moet u hem niet vergeven hebben.
19. Wie spijkerhard is in woede laadt straf op zich, hoewel het maar door gaat als u deze (straf) uitspaart.
20. Luister naar raadgeving en accepteer discipline, zodat u uiteindelijk wijs geworden zult zijn.
21. Vele plannen zijn in het hart van een mens, maar het plan van YHWH zal tot stand gebracht zijn.
22. Het verlangen van de mens is zijn vriendelijkheid en dat is beter dan een liegende man.
23. Het diepe ontzag voor YHWH is leven, ja voldaan zal hij overnacht hebben, hij zal niet door het kwaad bezocht zijn.
24. Een luie stopt zijn hand in de kom, toch zal hij haar niet naar zijn mond gebracht hebben.

25. De spottende uitlegger zal geslagen zijn en de onnozele zal slim geworden zijn, ook wie met onderscheiding beoordeeld werd, hij zal bewust onderscheiden hebben.
26. Hij die vader ruïneerde zal moeder op de vlucht gejaagd hebben, een beschamende zoon, om je kapot te schamen.
27. Stop ermee mijn zoon die de discipline aanhoort om van het bewust begrepene af te dwalen.
28. Een getuige van Belial zal het oordeel spottend uitgelegd hebben, en de mond van de boosdoeners zal wat nutteloos slecht is opgeslokt hebben.
29. Veroordelingen werden voor de spottende uitleggers klaargemaakt en slagen voor de rug van de domoren.

Spreuken 20

(G) Weet wat te doen met raad.

1. Spotternij van de wijn, het gebral van de sterke drank, ja ieder die daarin afdwaalt zal niet wijs geworden zijn.
2. Schrikken voor de koning, zoals voor het brullen van een leeuw, wie dan nog oversteekt veroordeelt zijn ziel.
3. Het siert een man als hij een ruzie stillegt, maar elke dwaas zal er vol in gegaan zijn.
4. De luie zal na de oogsttijd niet geploegd hebben, hij bad om de oogst maar te vergeefs.
5. Als diepe wateren in het hart van een man is het weten van raad, en een man van inzicht zal die opgediept hebben.
6. Vele mensen zullen over een man zijn vriendelijkheid verkondigd hebben, maar wie zal een betrouwbaar man gevonden hebben?
7. De rechtvaardige wandelt vanuit zijn integriteit, gelukkig zijn zonen na hem.
8. Een koning die op de troon zit om te oordelen zeeft al het kwaad met zijn ogen uit.
9. Wie zal gezegd hebben: 'Ik zuiverde mijn hart, ik werd verschoond van mijn zonde?'
10. Weegsteen tegenover weegsteen, efa tegenover efa, jullie zijn een gruwel voor YHWH, ja allebei!
11. Een knul zal te herkennen zijn aan zijn daden, of zijn werk zuiver en oprecht is.
12. Het luisterend oor en het oplettende oog maakte YHWH, ja allebei!
13. U zult niet van de slaap gehouden hebben, anders zult u nog ontferd worden zijn, houd uw ogen open en verzadig u met brood.
14. Slecht! Slecht! Zal de koper gezegd hebben, maar bij het weggaan zal hij opgeschept hebben.
15. Er bestaan goud en vele edelstenen, maar bewuste spreektaal is een kostbaarder instrument.
16. Neem van de buitenstaander zijn kleding als onderpand en bewaar voor de vreemdeling zijn onderpand.
17. Brood uit bedrog is zoet voor een man, maar daarna zal zijn mond kiezels gegeten hebben.
18. Plannen zullen door de Raad bevestigd worden en voer oorlog met beleid.
19. Wie vertrouwelijk advies openbaart wandelt als een roddelaar, en u zult niet gehandeld hebben met wie loslippig is.
20. Wie zijn vader of moeder veracht, zijn lamp zal in de diepste duisternis zijn uitgegaan.
21. (Erf)bezit, in oorsprong verkregen door hebzucht zal uiteindelijk niet gezegend geweest zijn.

22. U zult niet gezegd hebben: 'Ik zal het kwaad vergolden hebben,' wacht op YHWH en Hij zal u gered hebben.
23. Een gruwel voor YHWH, weegsteen tegenover weegsteen, en bedrieglijke weegschalen zijn niet goed.
24. De (ferme) stappen van een strijder zijn van YHWH, maar hoe zou een mens zijn levensweg ingezien hebben?
25. Een menselijke valstrik is het zomaar: 'Heilig!' te zeggen en na geloften pas te reflecteren.
26. Een wijs koning zeeft de boosdoeners eruit en betaalt hen uit als raddraaier.
27. Een lamp van YHWH is de intellectuele geest (neshamah) van een mens, alles in de kamers van de onderbuik doorzoekend.
28. Vriendelijkheid en waarheid zullen de koning bewaard hebben, en door die (rechtvaardige) vriendelijkheid bevestigde hij zijn troon.
29. De luister van de jongere is hun kracht en het magnifieke van de oudere is zijn op leeftijd zijn.
30. Het slaan van wonden is zuiverend tegen het kwaad, ze slaan door in de kamers van de onderbuik.

Spreuken 21

(P) Het handelen van de rechtvaardige en de boosdoener.

1. Het hart van de koning is als waterstromen in de Hand van YHWH, Hij zal ze geneigd hebben naar al wat Hem welgevallig geweest zal zijn.
2. Elke weg van een man is juist in zijn ogen, maar YHWH balanceert de harten.
3. Rechtvaardig handelen en rechtspreken is door YHWH te verkiezen boven het slachtoffer.
4. Ogen die uit de hoogte kijken en een hart dat alles wel best vindt zijn de uitstraling van de zondige boosdoeners.
5. Vanuit planvorming de hand aan de ploeg slaan geeft alleen maar winst, maar ieder die onder druk (te) haastig is heeft alleen maar gebrek.
6. Met bedrieglijke taal werken voor veel bezit is als de laatste adem waarin de dood wordt gezocht.
7. De verwoesting van de boosdoener zal hem weggesleurd hebben omdat hij het weigert om recht te doen.
8. De levensweg van een schuldbewuste man is een achtbaan, wie zuiver oprecht is, hij werkt.
9. Beter te wonen op de hoek van het dak dan in een gezamenlijk huis met een ruziënde vrouw.
10. De ziel van de boosdoener verlangde naar het kwade, vanuit zijn oogpunt werd zijn naaste geen genade betoond.
11. Als de spotter gestraft wordt zal de onnozele wijs geworden zijn, en als de wijze intelligent handelt zal hij het bewust aangenomen hebben.
12. De rechtvaardige gaat intelligent om met het huishouden van de boosdoener, de boosdoeners worden door het kwade ontwricht.
13. Wie zijn oor sluit voor het geroep van de hulpbehoevende zal zelf ook geen antwoord op zijn uitroepen gekregen hebben.
14. Een onderhandse gift zal opkomende woede bedaard hebben en een geschenk in het verborgene grote boosheid.
15. Vreugde voor de rechtvaardige is het om recht te doen maar vernietigend voor wie nutteloos slecht handelen.

16. Een mens die van een weloverwogen weg afwijkt zal bij de Refaïeten (overleden geesten) gerust hebben.
17. Een man die gebrek heeft houdt van lang leve de lol, liefde voor wijn en olie zal niet rijk gemaakt hebben.
18. De boosdoener is de losprijs voor de rechtvaardige, en de trouweloze komt in plaats van de oprechte.
19. Beter te wonen in een woestijnland dan met een ruziënde en boze vrouw.
20. Een begerenswaardige schat met olie is het thuis van een wijze, maar een dwaas mens zal dat verspild hebben.
21. Wie rechtvaardigheid en vriendelijkheid najaagt zal vrede, rechtvaardigheid en heerlijkheid gevonden hebben.
22. De wijze beklom de stad van de machtige krijger en zal haar beveiligde macht neergeworpen hebben.
23. Wie zijn mond en tong in bedwang houdt, houdt zijn ziel uit de zorgen.
24. Arrogant en trots wordt hij genoemd, wie in zijn arrogantie met een woede-uitbarsting te werk gaat.
25. Het verlangen van de luiaard zal hem de kop gekost hebben, omdat zijn handen weigerden te werken.
26. Alle dagen smachtte hij van verlangen, maar de rechtvaardige zal gegeven hebben en zich niet ingehouden hebben.
27. Het offer van de boosdoeners is gruwelijk, te meer als hij het met slechte bedoelingen gebracht heeft.
28. Een leugenachtig getuige zal omgekomen zijn, maar de man die luistert zal einddoelbewust gesproken hebben.
29. Een boosaardig man verhard zijn gezicht, maar de rechtvaardige, hij is het die zijn weg standvastig gemaakt zal hebben.
30. In vergelijking tot YHWH bestaat er geen wijsheid, geen inzicht en geen raad.
31. Het paard staat klaar voor de dag van de strijd, maar YHWH voor de redding!

Spreuken 22

(G) Luister naar de woorden van de wijze.

1. Een goede naam is te verkiezen boven rijkdom, goed in de gunst staan boven zilver en boven goud.
2. De rijke en de arme kwamen samen, YHWH heeft iedereen gemaakt.
3. Een slimme zag het kwaad komen en verborg zich, maar de onnozele stak over en moest boeten.
4. Het gevolg van bescheidenheid is diep ontzag voor YHWH, rijkdom en heerlijkheid en leven.
5. Doornachtige valstrikken liggen op de weg van wie konkel, wie zijn ziel bewaart zal zich er verre van gehouden hebben.
6. Disciplineer een jongeling mondeling over Zijn weg, als hij oud geworden zal zijn zal hij er niet van zijn afgeweken.
7. De rijke zal heerschappij over de arme gehad hebben, en wie leent is de slaaf van wie uitleent.
8. Wie onrechtvaardigheid zaait zal het slechte geoogst hebben, de woede-uitbarstingen van zijn stokslagen zullen voorbereid zijn.
9. Wie oog voor het goede heeft zal gezegend geweest zijn, omdat hij zijn brood aan de hulpbehoevende gaf.
10. Jaag de spotter weg en de twistappel zal verdwenen zijn, onenigheid en te schande making zullen tot rust gekomen zijn.

11. Wie een zuiver hart liefheeft, gratie is op zijn lippen, hij is een vriend van de Koning.
12. De ogen van YHWH waken over bewustwording, en hij zal de woorden van de onoprechten de nek om gedraaid hebben.
13. De luie zei: 'Een leeuw buiten! Ik zal midden op straat vermoord zijn!'
14. De mond van de buitenstaander is als een diepe kuil, de vervloekten van YHWH zullen erdoor gevallen zijn.
15. Dwaasheid is verbonden aan het hart van een jongere, de disciplinerende staf zal die van ons verwijderd hebben.
16. Wie de hulpbehoevende verdrukt voor zijn eigen winstbejag, om de rijke te belonen, lijdt zeker gebrek.
17. Leg uw oor te luister en luister naar de woorden van de wijze, en uw hart zal bij mijn bewustwording bepaald zijn,
18. want het is acceptierend als u die tot in uw onderbuik bewaard zult hebben, vereenzelvigd zal het vast onderdeel van uw spreken geweest zijn.
19. Laat dus uw toevlucht in YHWH zijn, dat liet ik u weten vandaag, ja u!
20. Tekende ik het niet in drievoud met plannen en bewustwording voor u op?
21. Om u de balans van het spreken van waarheid bekend te maken, zodat u van die uitspraken van waarheid verslag doet aan uw zender. (P)
22. De hulpbehoevende zal niet beroofd zijn omdat hij hulpbehoevend is, en de onderdrukke zal in de poort niet kapotgeslagen zijn,
23. want YHWH zal voor hun rechtszaak gestreden hebben, en juist wie de ziel verborgen houden hield Hij verborgen.
24. U zult geen vriendschap onderhouden hebben met een boze meester, en niet gerekend worden bij een man met een kort lontje,
25. zodat u zijn levenspaden niet geleerd zult hebben en uw ziel in een valstrik gevangen raakte.

26. U zult niet als wie handjeklap doen geworden zijn of als wie borg staan voor schulden.
27. Als u niets heeft om terug te betalen, hoe lang zal uw bed dan nog onder u geweest zijn?
28. De oude grenspalen die uw voorvaders plaatsten zullen niet verzet zijn.
29. Zag u een vaardig man in zijn dienstbare werk, voor koningen zal hij zijn plaats ingenomen hebben, voor het obscure zal hij geen plaats gehad hebben. (P)

Spreuken 23

(G) Lessen van een vader aan zijn zoon.

1. Als u bij een heerser aangezeten zult hebben om te eten, dan zult u scherp op degene tegenover u gelet hebben,
2. dan zette u uzelf het mes op de keel, als u uw ziel bemeesterd,
3. dan zult u niet verlangd hebben naar zijn lekkernijen, want het is bedrieglijk brood.
4. U zult niet gezwogen hebben om rijk te worden, hou op met uw 'inzicht',
5. het vliegt langs voor uw ogen en is er niet meer, want het zal zeker vleugels als van een arend

gemaakt hebben, wat naar de hemelen opgevlogen zal zijn. (P)

6. U zult dit brood -of deze strijd- van wie kwaad in de zin heeft niet gegeten hebben, of naar lekkernijen verlangd hebben,
7. want omdat zijn ziel gespleten is, daarom zal hij: 'Eet en drink!' tegen u gezegd hebben, maar zijn hart is tegen u.
8. De portie die u at moet u uitgebraakt hebben, en uw woorden van acceptatie ingeslikt hebben.
9. Aan de oren van een domoor moet u geen woord vuil maken, want de verstandigheid van uw betoog zal hij veracht hebben.
10. Oude grenspalen zullen niet verzet zijn, en de akkers van wezen zullen er niet bijgerekend zijn,
11. want hun Losser is sterk, Hij zal hun rechtszaak tegen u gevoerd hebben.
12. Ga vanuit uw hart de discipline aan en met uw oren de uitspraken ter bewustwording.
13. Een jongere zal discipline niet onthouden zijn, want als u hem met de staf geslagen zult hebben dan zal hij niet gestorven zijn.
14. U zult hem met de staf geslagen hebben, en zijn ziel van het dodenrijk gered hebben.
15. 'Mijn zoon, als uw hart wijs was, dan zal mijn hart gejuicht hebben, ja ik.
16. En mijn reinigende nieren zullen van vreugde gejuicht hebben als uw lippen het juiste verwoorden.
17. Uw hart moet niet jaloers op zondaars geweest zijn, maar liever de hele dag diep ontzag voor YHWH hebben,
18. want er is zeker een uiteindelijke beloning, en een hoop die niet gefaald zal hebben.
19. U, zoon van mij, luister en wees wijs, en wandel rechtuit vanuit uw hart op de levensweg
20. zonder onder de wijnzuipers of de onbeheersbare vleeseters gerekend te zijn,
21. want een zuiper en onbeheerste zal zijn erfenis ontvangen hebben met het dragen van vodden en sloomheid.
22. Luister naar uw vader die u verwekte en u zult uw moeder gerespecteerd hebben als zij oud is.
23. Verwerf waarheid, want wijsheid met discipline en begrip zal niet te verhandelen geweest zijn.
24. De vader van een rechtvaardige zal zich geweldig verheugd hebben, en de verwekking van een wijze zal blijdschap in hem bewerkt hebben.
25. Laten uw vader en uw moeder zich verheugd hebben, en laat zij die u baart dansen van vreugde.
26. Geef uw hart aan mij mijn zoon, dan zullen uw ogen naar mijn wegen verlangd hebben,
27. want een (vrouw) die overspel pleegt is een diepe kuil, een nauwe put is zij die zich misleidend vermomd.
28. Werkelijk, als een rover zal zij een hinderlaag gelegd hebben en de onoprechten onder de mensen zal zij doen toenemen.
29. Wie roept ach! Wie roept wee! Wie heeft geschillen? Wie heeft klachten? Wie is zonder reden gewond? Wie heeft rood behuilde ogen?
30. Zij die blijven hangen bij de wijn, zij die binnenkomen om sterke drank te onderzoeken.
31. Kijk niet naar de wijn als zij dieprood is (of in de mens is), als zijn ogen aan de beker zijn toegewijd, als die rondgaat met de 'oprechtheden'.
32. Uiteindelijk zal ze als een slang gebeten hebben en als een adder gestoken hebben.

33. Dan zullen uw ogen naar overspelige buitenstaanders gekeken hebben, en zal uw hart het verkeerde verwoord hebben.
34. Dan was het alsof u midden op zee bent beland of slaapt in de top van de mast.
35. 'Niet de zwakte beukte mij neer, ik wist niet wie of wat mij neersloeg, wanneer zal ik wakker geworden zijn? Zou ik het weer doen, zou ik ernaar blijven zoeken?'

Spreuken 24

(G) Wees u bewust!

1. De slechte stervelingen zullen niet te benijden geweest zijn, en u moet niet verlangd hebben naar: 'Be one of the guys'!
2. Want geweld zal hun hart overpeinsd hebben, en hun lippen zullen de harde aanpak verkondigd hebben.
3. Door wijsheid zal een huis worden gebouwd, en door inzicht zal het opgericht zijn.
4. Welbewust zullen de binnenkamers met allerlei waardevolle en respectabele zaken gevuld zijn.
5. Een wijs strijder met macht, een welbewust man met waakzame kracht!
6. Want op basis van goed advies zult u vanuit uzelf oorlog gevoerd hebben, in de grootsheid van de raadgever ligt redding.
7. Voor de dwaas is wijsheid te hoog gegrepen, in de poort zal hij zijn mond niet opengedaan hebben.
8. Wie van plan is om kwaad te doen zal een meester van (slecht) beleid genoemd worden.
9. Dwaze plannen maken is zonde, en de spotter een gruwel voor de mens,
10. op de benauwde dag verslapte dat u, het maakt u Spaans benauwd.
11. Bevrijd wie de dood te pakken neemt en wie uitglijden naar de slachtplaats, hou ze toch tegen,
12. want als u gezegd zult hebben: 'Kijk wij wisten dit niet!' Zou Hij die de harten weegt het niet opgemerkt hebben? En de bewaarder van uw ziel het niet geweten hebben? Of vergold Hij een mens voor zijn werk?
13. Eet honing mijn zoon, want dat is goed, ja honingraat smaakt zoet in de mond.
14. Zo is bewustzijn wijsheid voor uw ziel, als u dat vond dan bestaat er een uiteindelijke erfenis, dan zal uw verwachting niet abrupt geëindigd zijn. (P)
15. De boosdoener zal niet in hinderlaag gelegen hebben bij de schaapskooi van de rechtvaardige, zijn rustplaats zal geen geweld aangedaan zijn,
16. want de rechtvaardige zal zevenmaal neergeslagen zijn, maar de boosdoeners zullen door het kwaad gestruikeld zijn.
17. Het vallen van uw vijand zal u geen plezier gedaan hebben, ook als hij struikelt zal uw hart niet blij geweest zijn.
18. Anders zou YHWH het nog gezien hebben en was het slecht in Zijn ogen en liet Hij Zijn boosheid tegen hem varen.
19. U zult niet kwaad geworden zijn tegen wie kwaad doen, u zult de boosdoeners niet benijd hebben,
20. want het kwaad zal uiteindelijk geen bestaan meer hebben, de lamp van de boosdoeners zal uitgegaan zijn.

21. Heb diep ontzag voor YHWH mijn zoon, en voor de koning, u zult geen vriendschap onderhouden hebben met wie (dat) veranderen,
22. want hun afbraak zal spoedig opgekomen zijn, en wie weet van hun beider ondergang? (S)
23. Ook het volgende is voor de wijzen; aandacht schenken aan het aanzien bij de oordeelsvorming, dat is niet goed.
24. Of wie tegen de boosdoener zegt: 'U bent rechtvaardig!', de volken zullen hem vervloekt hebben en de naties zullen hem verafschuwd hebben,
25. maar wie terechtwijzen zullen gerespecteerd zijn, over hen zal zegen en goeds gekomen zijn,
26. op de lippen gekust wie recht voor zijn raap weerwoord geeft.
27. Wees standvastig in uw dienstwerk buitenshuis en tref voorbereidingen op de akker, daarna bouwde u uw huis. (P)
28. U zult niet zomaar getuige tegen uw naaste geweest zijn of dat u lippenbedrog pleegde.
29. U zult niet gezegd hebben: 'Wat hij deed bij mij zal ik bij hem gedaan hebben, ik zal die man vergolden hebben voor wat hij deed!'
30. Ik kwam langs de akker van een luie man en langs de wijngaard van een harteloos mens,
31. en kijk, ze was helemaal overwoekerd met distels, het zicht was bedekt met braamstruiken en de stenen omheining was neergehaald.
32. Ik heb het overzien en het ter harte genomen, ik keek ernaar en heb de disciplinerende les in mij opgenomen:
33. 'Nog even slapen, nog even sluimeren, nog even de handen gevouwen voor de rust,
34. dan wandelde uw armoede binnen, en uw gebrek als een gewapend man!' (P)
9. Ga uw eigen conflict met uw naaste aan, maar leg andermans zaken niet bloot,
10. zodat wie het hoort u geen verwijten maakt, terwijl uw laster geen effect heeft.
11. Als gouden appels in zilver gevat is het Woord op de juiste tijd verwoord.
12. Als een gouden ooring of een prachtig halssieraad, zo is een wijze vermaning voor een oor dat luistert.
13. Als koude sneeuw tijdens de oogstdagen, zo is een betrouwbare boodschapper voor zijn zenders, wat zijn meester bezielde zal hij overgebracht hebben. (P)
14. Als wolken en wind zonder regen is een man die een niet bestaande beloning in de etalage zet.
15. Met ingehouden boosheid zal een leider misleiden zijn, en zoetgevooides woorden zullen botten gebroken hebben.
16. Vond u honing, eet tot u genoeg heeft zonder overmatig geweest te zijn en het weer uit te kotsen.
17. Wees spaarzaam in het betreden van het huis van uw naaste zodat hij niet de buik vol van u gekregen zal hebben en u ging haten.
18. Een knots en een zwaard en een scherpe pijl, dat is een man die een vals getuigenis tegen zijn naaste aflegt.
19. Als een rotte kies en een voet die uitglijdt is vertrouwen op een onoprechte op de dag van benauwdheid.
20. Als het uittrekken van kleding op een koude dag en als azijn uitgieten op soda is het zingen van een liedje voor een hart dat geweld is aangedaan. (P)
21. Als uw hater hongert, geef hem brood te eten, en geef hem water te drinken als hij dorstig is,
22. want vuurkolen stapelt u in zijn hoofd, en YHWH zal het u vergolden hebben.

Spreuken 25

(G) Weet het Woord te doorgronden.

1. Ook deze spreken zijn van Salomo, die werden door stervelingen bij Hizkia, de koning van Juda overgeschreven.
2. Het is de heerlijkheid van God om het Woord verborgen te houden, en het is de heerlijkheid van koningen om het Woord grondig te onderzoeken.
3. De hoogte van de hemelen en de diepte van de aarde en het hart van de koningen is ondoorgrondelijk.
4. Verwijder de slakken van het zilver en het voorwerp van de smelter zal tevoorschijn gekomen zijn,
5. verwijder de boosdoener van de koning en rechtvaardigheid zal zijn troon bevestigd hebben.
6. Voor de aanblik van de koning zult u uw eer niet opgeëist hebben, laat staan zelf een belangrijke plaats in te nemen,
7. want het is beter als tegen u wordt gezegd: 'Kom omhoog naar hier,' dan om vernederd te worden ten overstaan van de nobelen die uw ogen zagen.
8. U zult niet snel initiatief genomen hebben om het conflict aan te gaan, wat kunt u nog doen als uw naaste u uiteindelijk vernedert?

23. Noordenwind zal regen voortgebracht hebben en een boos gezicht een verborgen boodschap.
24. Beter een plekje op de hoek van het dak dan samen in huis met een ruziënde vrouw.
25. Als koud water voor een uitgeknepen ziel is goed nieuws uit een ver land.
26. Als een vervuilde bron en een vernielde put is de rechtvaardige die wankelt voor de boosdoener.
27. Het is niet goed om te veel honing te eten, maar doordringen tot de kern..., heerlijkheid der heerlijkheden!
28. Als een doorgebroken stad zonder muur is een man die zijn geest niet beheerst.

Spreuken 26

(G) Let op de dwaas, de luie en de hater.

1. Zoals sneeuw tijdens de zomer en zoals regen tijdens de oogst, zo past heerlijkheid niet bij een domoor.
2. Zoals de mus wegfladdert en de zwaluw wegvliegt, zo zal een vloek niet zonder reden gekomen zijn.
3. Een zweep is voor het paard en een teugel voor de ezel en de stok voor de rug van de dwazen.
4. Een dwaas moet geen antwoord op zijn dwaasheid gekregen hebben, anders zou u nog gelijk aan hem geworden zijn.
5. Antwoord de dwaas naar zijn dwaasheid, anders is hij in eigen ogen nog wijs.

6. Afgesneden voeten en bloedbaden van geweld is het verspreiden van woorden door middel van een dwaas.
7. Zo slap als de benen van de lamme is een spreuk in de mond van de dwazen.
8. Wie een steen in een slinger steekt is als wie eer aan een dwaas geeft.
9. Zoals een doorn die de hand van een dronkaard doorsteekt, zo is een spreuk in de mond van de dwazen.
10. Groots is het voortbrengen van alles, maar wie een dwaas inhuurt, huurt een voorbijganger in.
11. Een hond die zijn eigen kots eet is als een dwaas die zijn dwaasheid herhaalt.
12. Zag u een man die in eigen ogen wijs is? Verwacht meer van een dwaas dan van hem.
13. De luie zei: 'Een brullende leeuw op de weg! Een leeuw in de straten!'
14. Zoals een deur in het scharnier keert, zo keert een luie op zijn bed.
15. De luie begroef zijn hand in de schaal en was te moe om haar weer naar zijn mond te brengen.
16. De luie is in eigen ogen wijzer dan zeven die een wijs antwoord geven.
17. Als het grijpen van de oren van een hond is de voorbijganger die in het voorbijgaan in conflict gaat zonder dat het hem aangaat.
18. Als een razende Roeland die met vurige pijlen dood en verderf zaait,
19. zo is de man die zijn naaste bedroog en zei: 'Ben ik niet grappig?'
20. Zonder hout zal het vuur zijn uitgegaan, en waar de stoker zwijgt lost het conflict op.
21. Houtskool wordt tot vuurkool en hout tot vuur, en een conflicterend man tot de vlam in de pan. (P)
22. De woorden van een stoker worden gretig geslikt tot ze afdaalden in de binnenkamers van het buikgevoel.
23. Zoals zilverslakken een aarden vorm afdekken, zo branden de lippen bij een boos hart.
24. Aan zijn taal zal de hater herkend zijn en van binnenuit zal hij bedrog van plan geweest zijn.
25. Als zijn stem onderdanig geweest is, geloof hem niet! Want er zijn zeven gruwelen in zijn hart.
26. Haat zal in 'doen alsof' verpakt zijn, u zult zijn kwaadheid in de samenkomst geopenbaard hebben.
27. Wie een kuil graaft zal er in gevallen zijn, en wie een steen wegrolt zal een koekje van eigen deeg krijgen.
28. Een leugentong zal hem die gebroken wordt gehaat hebben, en een gladde tong zal onderdrukking gebracht hebben.
3. Een steen is zwaar, of een vracht zand, maar de ergernis van een dwaas is zwaarder dan deze bij elkaar.
4. Wreedheid is vurige woede, of overkokende boosheid, maar wat kan op tegen jaloersheid?
5. Publieke terechtwijzing is beter dan verborgen liefde.
6. De wonden van liefhebben bevestigen trouw, maar overvloedig zijn de kussen van de hater.
7. Een verzadigde ziel zal honingraat verworpen hebben, maar voor een hongerige ziel is al het bittere zoet.
8. Zoals een vogel uit het nest heen en weer vliegt zo is een man die uit zijn woonplaats heen en weer gaat.
9. Olie en reukwerk zullen het hart blij gemaakt hebben, de zielspersoonlijke raad van een vriend is net zo aangenaam.
10. U zult uw vriend en de vriend van uw vader niet losgelaten hebben, en het huis van uw broer niet binnengegaan zijn op de dag van uw rampspoed, beter een buurman dichtbij dan een verre broer.
11. Wees wijs mijn zoon en maak mijn hart blij, dan zal ik mijn woord klaar hebben voor de smalende.
12. De slimme zag het kwaad en verborg zichzelf, de onnozele stak over en moest boeten.
13. Als borgstelling voor een vreemdeling, neem zijn jas, laat hem ook borg staan voor een vrouwelijke vreemdeling.
14. Wie zijn vriend bij het vroege opstaan met luide stem zegent in de morgen, het zal hem als vloek aangerekend zijn.
15. Het voortdurend lekken op een dag van hevige regen is als een vrouw die het naadje van de kous wil weten,
16. wie haar negeert was alsof de wind te negeren was, of als olie die aan je rechterhand gekleefd heeft.
17. IJzer zal ijzer geslepen hebben, een man zal de gestalte van zijn vriend aangescherpt hebben.
18. De verzorger van een vijgenboom eet van haar vrucht, ook hij die zijn meester bewaakt zal verrijkt zijn.
19. Zoals het water het gezicht weerspiegelt, zo weerspiegelt het hart van de mens de mens.
20. Het dodenrijk en haar verderver zullen niet te verzadigen geweest zijn, ook de ogen van een mens zullen niet te verzadigen geweest zijn.
21. De smeltkroes is voor zilver en de smeltoven voor goud, en de mens heeft zijn lofprijzingen.
22. Al zou je een dwaas in een stampot te midden van de graankorrels met een vijzel platgestampt hebben, zijn dwaasheid zou niet van hem geweken zijn. (P)
23. De aanblik van uw kleinvee zal onderscheidend geweest zijn, richt uw hart op de kudden,
24. want rijkdom is niet voor eeuwig, of is toewijding van generatie op generatie?
25. Als het gras werd verwijderd werd het jonge gras zichtbaar, zo werd het gras op de heuvels verzameld.
26. De lammetjes geven u kleding en het veld geeft u de hoofddrammen prijs,
27. ja genoeg geitenmelk om u te voeden, voor het voeden van uw huishouden en het laten leven van uw meisjes.

Spreuken 27

(G) Raadgevingen met eenvoud.

1. U zult de dag van morgen niet in de schijnwerpers gezet hebben, want u zult niet geweten hebben wat die dag gebracht zal hebben.
2. Een buitenstaander zal u in de schijnwerpers gezet hebben, niet uw eigen mond, een vreemde en niet uw eigen lippen.

Spreuken 28

(G) Merk de verschillende soorten mensen op.

1. Hij ontkwam zonder achtervolgd te zijn, de boosdoener, maar de rechtvaardige zal zo moedig als een jonge leeuw zijn geweest.
2. Door opstandigheid op aarde zijn er vele vorsten, de begripvolle mens met kennis van zaken, daardoor is er continuïteit.
3. Een miezerig strijder die de hulpbehoevenden onderdrukt is als wegsleurende regenstromen die geen voedsel meer achterlaten.
4. Verwaarlozers van de wet zetten de boosdoeners in de schijnwerpers, maar houders van de wet gaan het conflict met hen aan. (P)

5. Slechte stervelingen zullen het oordeel niet opgemerkt hebben, maar de onderzoekers van YHWH zullen alles opgemerkt hebben.
6. Beter een armzalige die vanuit zijn integriteit wandelt dan de rijk zijnde konkelaar op zijn wegen.
7. Wie zich aan de wet houdt is een zoon die het begrijpt, maar een verkwistende herder zal zijn vader te schande gemaakt hebben.
8. Wie zijn rijkdom vermeerdert met rente en winstbejag, vermenigvuldigt het voor wie zich over de hulpbehoevenden ontfermt.
9. Wie zijn oor afwendt om naar de wet te luisteren, zelfs zijn gebed is een aanfluiting.
10. Wie de oprechten op het verkeerde pad doet afdwalen zal in zijn eigen kuil gevallen zijn, en de integeren zullen het goede beërft hebben.
11. Een rijke man is wijs in eigen ogen, maar de hulpbehoevende met onderscheidingsvermogen zal hem doorgehad hebben.
12. Als de rechtvaardigen juichen straalt dat uiterst heerlijk van hen uit, maar als de boosdoeners opstaan, mens berg je dan maar.
13. Wie zijn overtredingen bedekt zal niet voorspoedig geweest zijn, maar wie ze belijdt en verlaat zal barmhartigheid bewezen zijn.
14. Gelukkig de mens die voortdurend diep ontzag heeft, maar wie zijn hart verhardt zal tot kwaad vervallen zijn.
15. Als een brullende leeuw en een aanstormende beer is een boosaardig heerser over een hulpbehoevend volk.
16. Een leider zonder inzichten stuit op vele tegenstanden, wie onrechtmatige winst haat, zijn dagen zullen verlengd zijn. (P)
17. Een mens die je bloed wel kan drinken zal in de put verdwenen zijn, hij zal niet tegen te houden geweest zijn.
18. Wie integer wandelt zal gered zijn, maar wie kronkelpaden gaat zal eens gevallen zijn.
19. Wie zijn land bewerkt zal met brood verzadigt zijn, maar wie ijdelheden najaagt vervalt tot armoede.
20. Een standvastig man is tot overvloedige zegen, maar wie snel rijk wil zijn zal niet ongestraft blijven.
21. Aanzien des persoons is niet goed en een strijder zal voor een homp brood aangevallen hebben.
22. Een man met een boos oogmerk haast zich naar rijkdom, zonder geweten te hebben dat gebrek hem overkomen zal zijn.
23. Wie een mens verbeterd zal hebben zal daarna erkentelijkheid ondervonden hebben, anders dan wie gladjes meepraat.

24. Wie zijn vader of moeder kaalplukt en zegt: 'Ik doe niets fout,' is een maat van de man die vernietigt.
25. Een grootse persoonlijkheid zal ruzie opgewekt hebben, maar wie op YHWH vertrouwt zal vetgemest worden.
26. Wie op zijn hart vertrouwt, die is een domoor, maar wie met wijsheid wandelt die zal ontkomen zijn.
27. Wie geeft aan de armen heeft geen gebrek, wie de ogen toesluit wordt veel vervloekt.
28. Als de boosdoener opkomt, mens berg je dan maar, maar als zij wegwijnen zullen de rechtvaardigen talrijk geworden zijn.

Spreuken 29

(G) Geen woorden maar daden.

1. Een kritisch man die stijfkoppig is, zal plotseling ongeneselijk gebroken zijn.
2. Als de rechtvaardigen vermenigvuldigen zal het volk blij geweest zijn, maar als de boosdoener heerst zal het volk gekreund hebben.
3. Een man die wijsheid liefheeft zal zijn vader blij gemaakt hebben, maar een sponsor van overspel zal rijkdom verloren laten gaan.
4. Door een rechtvaardig oordeel zal een koning een land in stand gehouden hebben, maar een omkoopbaar man zal het afgebroken hebben.
5. Een strijder die zijn naaste plundert is als wie een net voor iemands voeten spant.
6. De opstand van een slechte man is een valstrik, maar de rechtvaardige zal het glansrijk doorstaan hebben en blij zijn.
7. De rechtvaardige is zich bewust van het oordeel over de hulpbehoevende, maar de boosdoener is zich daar niet van bewust.
8. Bespottelijke mannen blazen de stad op, maar de wijzen zullen de rust doen terugkeren.
9. Een wijs man verschijnt met zo'n dwaas man voor het gerecht, al was het met beven of lachen, het oordeel is gebrokenheid.
10. Bloedvergietende mannen haten de onberispelijke, maar oprechten zullen zijn aard onderzocht hebben.
11. Een domoor geeft zijn hele geest bloot, maar de wijze zal de lofprijzing (of het opscheppen) achtergehouden hebben.
12. Een heerser die aandacht schenkt aan leugenachtige woorden, zijn ministers zijn boosdoeners.
13. De armzalige en de man van bedrog werden met elkaar geconfronteerd, YHWH geeft het licht in beider ogen.
14. De koning die over de hulpbehoevenden naar waarheid recht spreekt zal voortdurend bevestigd zijn.
15. De stok en de straf zullen wijsheid gegeven hebben, maar een losgelaten jongere maakt zijn moeder te schande.
16. Toename van boosdoeners is toename van rebellie, maar de rechtvaardigen zullen hun val zien aankomen.
17. Tuchtig uw zoon en het zal u rust gegeven hebben en het zal u wezenlijk goed gedaan hebben. (P)
18. Als er geen visioen is zal het volk de teugels laten vieren, maar de bewaarder van de wet is pas gelukkig.

19. Een (ongehoorzaam) dienaar zal niet door woorden te onderwijzen zijn, omdat hij het zal begrijpen en er niet aan zal beantwoorden.
20. Zag u een man aandringen met woorden? Voor een domoor is er meer hoop dan voor hem.
21. Wie zijn dienaar van jongs af aan verwent zal op latere leeftijd door hem overheerst zijn.
22. Een boze man zal conflict oproepen hebben en een woedend heertje is uiterst opstandig.
23. De trots van een mens zal hem vernederd hebben, maar de nederige geest zal de eer aan zichzelf gehouden hebben.
24. Wie met een dief plundert haat zijn eigen persoonlijkheid, hij heeft de vloek wel gehoord maar heeft er geen boodschap aan.
25. Het angstig beven voor een mens is een valstrik, maar het vertrouwen op YHWH zal hoogverheven gebleken zijn.
26. Velen zoeken het aanzien van de heerser, maar vanuit YHWH komt iemands oordeel.
27. Weerzinwekkend voor de rechtvaardigen is een slechte man en weerzinwekkend voor de slechten is de oprechte weg. (P)
15. Twee bloedzuigende dochters: 'Geef! Geef!' Drie zijn onverzadigbaar, vier zeiden niet: 'Genoeg!'
16. Het dodenrijk en de onvruchtbare schoot, de aarde onverzadigd van water, ook vuur zei niet: 'Genoeg!'
17. Het oog dat spottend geweest is naar vader of de gehoorzaamheid aan moeder veracht heeft zullen de raven in het dal uitgepikt hebben, of de jongen van de zeearenden verslonden hebben. (P)
18. Deze drie zijn te wonderlijk voor mij, over vier was ik onwetend.
19. De weg van de zeearend langs de hemelen, de weg van een slang over de rotsklif, de weg van een schip in het hart van de zee en de weg van een strijder bij een maagd.
20. Net als de weg van een overspelige vrouw, zij at, veegde haar mond af en zei: 'Ik deed niets verkeerd!' (P)
21. Onder drie dingen beefde de aarde en aan vier is onmogelijk onderuit te komen.
22. Aan een slaaf die koning geworden is, aan een dwaas die met brood verzadigd is,
23. aan een getrouwde vrouw die gehaat wordt en aan een slavin die de erfgenaam is van haar meesteres. (P)

Spreuken 30

(G) Wees u bewust van heilige kennis.

1. Woorden van Agur (verzameld), de zoon van Jake (gehoorzaam). De godsspraak gesproken door deze strijder tot Ithiël (God is met mij) en Uchal (verslinder).
2. Ik ben zeker dommer dan iedere man en wat mij betreft, ik begrijp niets van een mens!
3. Ik werd niet onderwezen in wijsheid, maar van de heilige kennis ben ik mij wel bewust.
4. Wie steeg op naar de hemel en is weer afgedaald? Wie kon de geest in zijn handen vatten? Wie sloot het water op in haar omkleiding? Wie hief alle uiteinden van de aarde op? Wat is Zijn naam en wat is de naam van Zijn Zoon? U zult het maar beter geweten hebben!
5. Elke uitspraak van God is beproefd, Hij is een Schild voor wie hun toevlucht bij Hem zoeken.
6. Voeg niets toe aan Zijn woorden, anders corrigeert Hij u nog en bleek u een leugenaar te zijn. (P)
7. Twee dingen vroeg ik aan U, zult U ze mij niet onthouden hebben voor ik gestorven zal zijn?
8. Laat nutteloosheid en leugenachtige woorden ver van mij verwijderd blijven, dat armoede of rijkdom mij niet gegeven zullen zijn, scheur het afgemeten stuk brood voor mij af.
9. Opdat ik verzadigd geweest u niet ontrouw werd en zei: 'Wie is YHWH?' Opdat ik niet zo arm geworden zal zijn dat ik stal en de naam van mijn God geweld aandeed. (P)
10. Een dienaar moet niet lasterend beschuldigd zijn bij zijn heer, opdat hij u niet vervloekt zal hebben en u schuldig bevonden werd.
11. Een generatie die zijn vader vervloekt en zijn moeder niet gezegend zal hebben,
12. een generatie die zuiver in eigen ogen is, zal ook van zijn vuiligheid niet schoongewassen zijn.
13. Die generatie had hoogmoedige ogen en de wimpers zijn verheven geweest.
14. De generatie met tanden als zwaarden en messen als hoektanden, om de onderdrukten van de aarde te verslinden en de verzuchtenden onder de mensen. (P)
24. Vier zijn er onbeduidend op aarde, nochtans wijs en van wijsheid voorzien.
25. De mieren zijn als volk niet zo krachtig, maar toch maken zij in de zomer hun eten klaar.
26. De rotsdas is als volk niet zo machtig, toch maken zij hun huis in de steile rots.
27. Geen koning voor de sprinkhanen, toch gaan ze allemaal samen uit in een zwerm.
28. De giftige spin wordt gepakt met de handen en bevindt zich in de paleizen van de koning. (P)
29. Deze drie stappen lekker door, ja vier doen een wandeling goed.
30. Een oude leeuw, strijder onder de dieren, voor niemand zal hij omgekeerd zijn.
31. Een worstelaar met strakke heupen, de bok en de koning zonder op te staan.
32. Als u dwaas handelde door u te verheffen, of als u een plan bedacht, hand op de mond!
33. Want het pushen van de melk zorgt voor boter en het pushen van de neus doet bloeden en het pushen van de boosheid zal een conflict veroorzaakt hebben. (P)

Spreuken 31

(G) Weet wat te doen met raad.

1. Woorden van koning Lemuel (voor God), de godsspraak waar zijn moeder hem mee opvoedde.
2. Hoe dan mijn zoon? Hoe dan zoon uit mijn buik? Ja hoe dan zoon van mijn gelofte!
3. Je moet je kracht niet aan vrouwen gegeven hebben of je levensweg om koningen uit te wissen.
4. Het is niet aan koningen Lemuel, nee niet aan koningen om wijn te drinken of aan prinsessen om naar de sterke drank te grijpen.
5. Anders zullen ze gedronken hebben en wat ingebeiteld is verwaarloosd hebben en het oordeel over de kinderen krom geveld hebben, met ellende (tot gevolg).

6. Geef sterke drank aan de stervenden en wijn aan de bitteren van ziel,
7. die zal dan gedronken hebben en zijn armoede vergeten zijn en niet meer aan zijn harde zwoegen gedacht hebben.
8. Open uw mond voor de stomme en voor het rechtspreken over alle kinderen die moeten overleven.
9. Open je mond als rechtvaardige rechter en verdedig de onderdrukte en hulpbehoevende.
10. 'Aleph. א. Een krachtige vrouw, O zal hij die gevonden hebben? Haar waarde gaat edelstenen ver te boven!
11. Beth. ב. Zij vertrouwde op het hart van haar echtgenoot en aan buit zal het hem niet ontbroken hebben.
12. Gimel. ג. Zij beloonde hem met het goede en niet het slechte, al de dagen van haar leven.
13. Daleth. ד. Zij zocht wol en vlas uit en zal graag met haar handen gewerkt hebben.
14. He. ה. Zij was als de schepen van een handelaar, van ver zal zij haar voedsel meegebracht hebben.
15. Vav. ו. Ook zal zij 's nachts vroeg opgestaan zijn om haar huishouden eten gegeven te hebben en haar dienaressen hun aandeel.
16. Zain. ז. Zij maakte plannen voor het veld en dat zal vrucht opgebracht hebben, eigenhandig plantte zij een wijngaard.
17. Cheth. ח. Zij omgordde haar heupen met kracht en heeft haar armen sterk gemaakt.
18. Teth. ט. Zij proefde of haar handelswaar goed genoeg was, haar lamp zal in de nacht niet zijn uitgegaan.
19. Jod. י. Haar handen gebruikte ze voor het spinnewiel, ja zij pakte de weefspoel ook stevig vast.
20. Caph. כ. Haar handpalm strekte zij uit naar de ondedrukte, zij stak haar handen uit naar de verzuchtende.
21. Lamed. ל. Niet vreesde zij voor haar huishouden vanwege de sneeuw, want haar hele huishouden gaat in scharlaken gekleed.
22. Mem. מ. Een dik spreij maakte zij, haar kleed is van wit linnen met roodpurper.
23. Nun. נ. Erkend is haar man in de poorten als hij zitting houdt met de oudsten van het land.
24. Samech. ס. Een fijn gewaad maakte zij en ze zal het verkocht hebben, ook riemen gaf zij door aan de handelaar.
25. Ain. ע. Sterk en prachtig is haar kleding, en over de achterliggende dag zal zij geglimlacht hebben.
26. Pe. פ. Haar mond opende zij met wijsheid en op haar tong ligt de wet van vriendelijkheid.
27. Tsade. צ. Zij ziet uit naar het op reis gaan van haar huishouden en ongezond voedsel eet zij niet.
28. Koph. ק. Rechtop staan haar kinderen en ze gaan recht vooruit, haar echtgenoot hij zal haar in de schijnwerpers gezet hebben.
29. Resch. ר. Talrijke dochters die krachtdadig handelden, en jij steeg daar bovenuit.
30. Schin. ש. Misleidend is de uiterlijkheid en nutteloos de schoonheid, een vrouw die diep ontzag voor YHWH heeft zal in de schijnwerpers gestaan hebben.
31. Thav. ת. Geef jij haar de opbrengst van haar handen, en zet haar daden in de poorten in de schijnwerpers.'

1.